

هوسا

ADDININ GASKIYA

KAMAR YADDA NASSOSHIN AL-QUR'ANI DA SUNNAR
FIYAYYEN HALITTA SUKA KAWO

Wallafar :

Fahd bn Hamad Al Mubârak

المحتوى الإسلامي

Islamhouse.com

دين الإسلام
تعرضه نصوص القرآن وسنة خير الأنام

دين الإسلام

تعرضه نصوص القرآن وسنة خير الأنام

إعداد: فهد بن حمد المبارك

ADDININ MUSULUNCI

KAMAR YADDA NASSOSHIN AL-QUR'ANI DA SUNNAR
FIYAYYEN HALITTA SUKA KAWO

Wallafar:

Fahad Bn Hamad Al-Mubarak

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٤ هـ

(ح)

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
المبارك ، فهد بن حمد

دين الإسلام - هوسا. / فهد بن حمد المبارك - ط ١. - الرياض ،
١٤٤٤ هـ

الإسلامي باللغات - ط ١. - الرياض ، ١٤٤٤ هـ
١٤٢ ص .. سم

ردمك: ٤-٦-٩٢٠٠٨-٦٠٣-٩٧٨

١- الإسلام أ.العنوان

١٤٤٤ / ٨٤٩٩

ديوي ٢١٠

شركاء التنفيذ:

دار الإسلام جمعية الربوة رواد الترجمة المحتوى الإسلامي

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التفيير في النص.

Tel: +966 50 244 7000

info@islamiccontent.org

Riyadh 13245- 2836

www.islamhouse.com

DA SUNAN ALLAH MAI RAHAMA MAI JINKAI

Gabatarwa

Godiya ta tabbata ga Allah, muna yabon sa, muna neman taimakon sa, muna neman gafarar sa, kuma muna neman tsarin Allah daga sharrin kawunan mu da sharrin ayyukan mu, wanda Allah ya shiryar shine shiryayye, kuma wanda ya batar, ba za ku sami mai tsaro da mai shiryarwa a gare shi ba, kuma ina shaidawa babu abin bautawa da gaskiya sai Allah, kuma ina shaidawa lallai Muhammadu bawanSa ne kuma ManzonSa ne, tsira da amincin Allah masu yawa su tabbata a gare shi.

Amma Bayan Haka

Akwai buqatar gaggawa a wannan Rana a samu wani takaitaccen littafi, mai sauqi wanda ya gabatar da Addinin Musulunci a cikin cikakkiyar fahimtarsa, ko game da Imani, Ibada, Magani, Da'a, ko wani Abu.Mai karatu na iya samar da cikakke, cikakke kuma hadadden ra'ayi game da addinin Musulunci, kuma ya samu a ciki a cikin addinin Musulunci a matsayin abin tunatarwa na farko wajen koyon hukunce-hukuncensa, da ladubbanta, da umarni da hanin ta, da wannan littafin ya zama mai sauki ga masu wa'azi ga Allah wanda ke fassara shi zuwa kowane harshe, kuma ya tura shi ga duk mai tambaya wanda ya tambaya game da addinin Musulunci

Kuma duk wanda ya shiga ciki ya shiga ciki, ta yadda duk wanda Allah ya so zai shiryyar da shi ta hanyar shiriyarsa, da kuma jayayya kuma magana za a kafa ga masu karkacewa da Bata.

Kafin fara Rubuta wannan littafin, ya zama dole a saita Hanyoyi da sarrafawa wanda dole ne marubucin ya bi su; Domin cimma babbar manufar wannan littafin, mun ambaci abubuwan sarrafawa masu zuwa: Cewa za a gabatar da wannan addinin ta hanyar ayoyin Alkur'ani mai girma da tsarkakakkiyar Sunnar Annabi, kuma ba ta hanyoyin mutane ba, da hanyoyin magana a tattaunawa da gamsarwa, saboda abubuwa da dama:

A- cewa da Jin Zancen Allah madaukaki da fahimtar abin da yake nufi yana shiryyar da wanda Allah ya so shiriyuwarsa, kuma bahasin ya ginu ne a kan karkatattun bata, kamar yadda Madaukaki ya ce: “**Idan wani daga mushirikai ya nemi maƙwabtakarka to, ka ba shi maƙwabtakar har ya ji, maganar Allahsannan ka ba shi Aminci**”. [Tauba: 6], Wataƙila Hujja da saƙon ba su dogara da Hanyoyin Mutane da Hanyoyin magana, waɗanda ke da Tawayar da lahani ba.

B- Cewa Allah ya umurce mu da isar da addinin sa da wahayi kamar yadda ya sauka, kuma bai umarce mu da kirkirar hanyoyin magana daga kan mu ba don shiryar da mutane da muke tsammanin zamu isa ga zukatan su ta, to me yasa muke shagaltar da kan mu da abinda muke ba a umarce su ba ne kuma sun juya baya ga abin da ya umurce mu da shi?

C-Sauran Hanyoyin Da'awah, kamar yin magana mai yawa game da karkacewar abokan adawa, da amsa su, walau a fagen imani, ibada, dabi'u, halaye, tattalin arziki, ko amfani da hujjoji na hankali da tunani, kamar magana game da tabbatar da samuwar Allah – Allah ya daukaka akan abin da azzalumai suke fadi – Ko kuma magana kan murdadden da aka samu a cikin Baibul, Attaura, da littattafan sauran addinai, da bayanin rashin isa da Rashin Ingancinsu. Duk wannan ya dace ya zama Hanyar shigowa don nuna Barna a cikin ka'idoji da Imanin Abokan Hamayya, kuma ya dace da zama karin al'adu ga musulmi – kodayake rashin sanin sa ba zai cutar da shi ba – amma kwata-kwata bai dace ba saboda kasancewa ginshiki da tushen kira zuwa ga Allah.

D- Waƙƙanda suka shiga Musulunci ta waƙƙannan hanyoyin da aka ambata ba lallai ne su zama Musulmai na gaske ba, kamar yadda ƙayansu zai iya shiga Addinin saboda sha'awar wani batun da yake iya magana a kansa, kuma ba zai yi imani da wasu manyan ba lamurran Addini, kamar wanda yake sha'awar – misali – amfanin tattalin Arzikin Musulunci; Amma bai yarda da lahira ba, ko bai yarda da samuwar Aljanu da Shaidanu ba, da sauransu. Irin wannan mutane sun fi cutarwa ga Musulunci fiye da Amfaninsa.

E- Kur'ani yana da iko a kan rayuka da zukata, don haka idan aka bar shi tsakaninsa da su, tsarkakakkun mutane za su amsa masa, kuma za su hau kan hanyoyin imani da takawa, don haka me ya sa aka tsare shi a tsakaninsa da kuma su?!

Kada ya shigar da Ramuwar gayya a ciki, ko kuma damuwar da yake ciki, ko kuma abubuwan da suka gabata a rayuwa wajen gabatar da wannan Addinin, sai dai su gabatar da wannan Addinin kamar yadda aka saukar da shi, ta bin Hanyar yin jawabi ga mutane da kuma kammala su a cikin Hanyoyin Tabbata kan Addini. Ya kasance Rubutu Mai sauki na

Salo, da gajarta gwargwadon iko, saboda ya zama da sauki a dauke littafin da yada shi tsakanin Mutane.

A ce mun gama wannan aikin, mun fassara wannan littafin, mun buga kwife miliyan goma, kuma ya isa hannun mutane miliyan goma, don haka kashi daya ne kawai daga cikinsu suka yi imani da ayoyi da hadisan da ke ciki, kuma suka kafirta da hakan. kuma ya juya daga gare shi kashi casa'in da tara, kuma wannan ya zo mana yana mai jiji da tsoro alhali yana son imani da takawa, to shin ka sani, Dan'uwana mai girma, cewa wannan kaso daya yana nufin shigar Mutane Dubu dari zuwa Addinin Musulunci? Babu shakka wannan babbar nasara ce, kuma idan Allah Ya shiriyar da mutum daya ta Hanyarku, shi ne mafi Alheri a gare ku fiye da Jajayen Rakuma.

Maimakon haka, idan babu daya daga cikin wadannan mutanen da aka gayyata suka yi imani, kuma dukkansu suka juya baya ga wannan addinin, to za mu kasance da aminci da isa ga sakon Allah da ya zo mana da shi, Ba iya Manufar masu kira zuwa ga Allah ba kawai shi ne gamsar da Mutane game da wannan Addinin bane kawai, – kamar yadda littafi mai tsarki ya ambata –: “a a don yin **ƙoƙari wajen shiriyar da su ne**

Idan ka yi kwaɗayi a kan shiryuwarsu, to, lalle ne, Allah bã Ya shiryyar da wanda yake ɓatarwa, kuma bã su da waɗãnsu mataimaka”. (Al-nahl: 37) Amma Babban aikinsu shi ne Aikin Annabinsu, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, wanda yake ce masa Ubangijinsa – Maigirma kuma Madaukaki –: “Yã kai Manzo! Ka iyar da abin da aka saukar zuwa gare ka daga Ubangijinka. Kuma idan ba ka aikata ba, to, ba ka iyar da manzancinSa ba ke nan. Kuma Allah Yanã tsare ka daga mutãne. Lalle ne, Allah bã Ya shiryyar da mutãne kãfirai”. (Al-Ma'ida: 67)

Muna rokon Allah – Tsarki ya tabbata a gare shi – cewa mu duka mu ba da hadin kai wajen isar da Addinin Allah ga dukkan Mutane, kuma Ya sanya mu mabuɗan Alheri, masu da'awa zuwa gare shi, kulle–kullen mugunta da ke gabansa, kuma Allah ne Mafi sani, kuma Salatin Allah su tabbata ga Annabinmu Muhammad.

Mai Karatu Maigirma:

Wannan littafin, wanda ke Hannunka, ya gabatar maka da Addinin Musulunci, a saukakakkiyar Hanya wanda ya kunshi dukkan Bangarorinsa (**Imani – Da'a – Dokoki – Da koyarwarsa**).

Anyi la'akari da Manyan abubuwa da yawa:

Na farko: Mayar da Hankali kan Asalin Addinin da ya ginu a kai.

Na Biyu: sanya shi gajere kamar yadda ya yiwu

Na Uku: Gabatar da Musulunci ta Hanyar Tushensa na Asali (Alkur'ani mai girma, Hadisan Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi), don mai karatu ya tsaya fuska da fuska a gaban manyan hanyoyin Musulunci da ya ciro. kai tsaye jagorancinsa da koyarwarsa.

Ya kai mai karatu, bayan ka kai karshen littafin, za ka ga cewa ka samar da cikakkiyar fahimta game da Addinin Musulunci, bayan haka kuma a hankali za ka iya kara daidaituwar ilimin game da wannan Addinin.

Wannan littafin da ke hHannunku abin sha'awa ne ga gungun Mutane masu yawa, domin da farko yana nufin

wadanda ke son shiga Addinin Musulunci kuma su koyi abubuwan da ya yi imani da su, da ladubbansa da Hukunce-Hukuncensa.

Hakanan yana nufin wadan da suke da sha'awar koyo game da Addinai, musamman Addinan da miliyoyin Miliyoyin Mutane suka amince da su. Haka kuma yana nufin abokai na Musulunci da suke jin tausayinsa kuma suke jin daɗin wasu halayensa. Yana kuma nufin makiya da masu adawa da Musulunci. , wanda rashin sanin sa na iya zama ɗaya daga cikin manyan dalilan wannan ƙiyayya da waccan ƙiyayyar.

Wadanda suke da sha'awar wannan littafin su ne musulmin da suke son su bayyana Addinin Musulunci ga mutane. Wannan littafin yana taqaita qoqarinsu kuma yana saukaka musu himmarsu.

Kuma zaka iya samu, ya kai mai karatu, – idan baka da wata masaniya game da addinin musulinci – cewa kana bukatar dan maida hankali da karance–karance domin sanin ma'anonin da ke cikin wannan littafin, don haka kar ka gaji da hakan, kasancewar akwai wasu shafuka na musulinci wadanda suke amsa Tambayoyinka.

1- DALILIN SHAHADAR CEWA (BABU ABIN BAUTAWA DA GASKIYA SAI ALLAH)

Asalin tsarin Addinin Islama shine kalmar tauhidi (babu wani abin bauta sai Allah) kuma idan ba tare da wannan tushe mai tushe ba, ba za a iya gina madaukakiyar Addinin Musulunci ba. Ita ce kalma ta farko da dole ne wanda ya shigo ya furta ta addinin Musulunci yayi Imani dashi kuma yayi imani da dukkan ma'anoninsa da abubuwan da yake haifarwa. Menene ma'anar babu wani abin bauta sai Allah?

Babu wani Ubangiji Sai Allah yana nufin:

- Babu wani mahalicci sai Allah.
- Babu wani mai mallaka ko mai juya Rayuwar wannan Duniya face Allah.
- Babu abin bautawa da cancanta sai Allah.

Allah shi ne wanda ya Halicci wannan Duniyan nan mai girman gaske. Wannan sararin samaniya, tare da manyan taurarinta, da Duniyoyinta, suna tafiya cikin tsari dalla-dalla, da motsi mai ban mamaki, wanda Allah ne kadai ke iya riƙe su. Kuma wannan ƙasa tare da tsaunuka da kwaruruka, tuddai da rafuka, da bishiyoyi da shuke-shuke, tare da iska da ruwa, ƙasarta da teku, da dare da rana, tare da duk wanda ke zaune

a ciki da wanda ke tafiya a kanta, Allah ya halicce shi. kuma halitta shi daga Babu, Allah Madaukakin Sarki ya ce a cikin littafinsa Mai girma: “Kuma rānā tanā gudāna zuwa ga wani matabbaci nāta. Wannan ƙaddarāwar Mabuwāyi ne, Masani. Kuma da watā Mun ƙaddara masa manzilōli, har ya kōma kamar tsumagiyar murlin dabīno wadda ta tsūfa. Rānā bā ya kamāta a gare ta, ta riski watā. Kuma dare bā ya kamāta a gare shi ya zama mai tsēre wa yini, kuma dukansua cikin sarari guda suke yin iyo”. (Yaseen: 38-40) “Da ƙasā, Mun mīke ta, kuma Mun jēfa kafaffun duwātsu a cikinta, kuma Mun tsirar, a cikinta daga kōwane ma'auri mai ban sha'awa? Dōmin wāyar da ido da tunātarwa ga dukan bāwa mai tawakkali? Kuma Mun sassakar, daga samā ruwa mai albarka sa'an nan Muka tsirar game da shi (itācen) lambuna da ƙwāya abin girbēwa. Da Itācen Dabīno dōgāye, sunā da'ya'yan itāce gunda māsū hauhawar jūna”. (Qaf: 7-10)

Wannan ita ce Halittar Allah Madaukaki, Ya sanya duniya yanke Hukunci, kuma Ya sanya mata halaye na jan hankali a cikin Adadin da ya dace da bukatar rayuwa a kanta, don kar ya karu ya sanya wahalar tafiya a kansa, kuma baya raguwa domin halittu masu rai su tashi daga gareshi, kuma komai yana da Adadi, Kuma Ya saukar da Ruwa mai

tsarkakakke daga sama, wanda Rayuwa ba ta tabbata a gare shi, “**Kuma mun halicci komai daga Ruwa**” (Al-anbiyaa: 30) Ya fitar da tsire-tsire da fruitsa fruitsan itace tare da shi, ya shayar da dabbobi da mutane tare da shi, ya shirya kasar don kiyaye shi, kuma ya kai shi maɓuɓɓugai da koguna.

Kuma ta tsiro da lambuna na farin ciki tare da bishiyoyinta, furanninta, wardi, da kyawawan kwalliyarta. Allah wanda ya halicci komai daidai kuma ya fara halittar mutum daga Yumbu.

Mutum na farko da Allah ya halicce shi shine mahaifin mutane, Adam amincin Allah ya tabbata a gare shi Ya halicce shi daga yumbu, sa'annan ya yi shi ya sifanta shi ya hura masa ruhinsa, sannan ya halicci matarsa daga gare shi. Sa'an nan Ya sanya diyansa daga wani asali na wani ruwa wulākantacce.

Allah Madaukakin Sarki ya ce: “**Kuma lalle ne, haḳīḳa, Mun halitta mutum daga wani tsantsa daga lāka. Sa'an nan kuma Muka sanya shi, diḡon maniyyi a cikin matabbata natsattsiya. Sa'an nan kuma Muka halitta shi gudan jini, sa'an nan Muka halitta gudan jinin tsōka, sa'an nan Muka halitta tsōkar ta zama ƙasūsūwa, sa'an nan Muka tufātar da ƙasūsūwan da wani nāma sa'an nan kuma Muka ƙāga shi wata**

halitta dabam. Sabōda haka albarkun Allah sun bayyana, Shi ne Mafi kyaun māsu halittawa”. (Al-Mu'aminun: 12-14)

Kuma tsarki ya tabbatar masa ya ce: “Shin kuma kun ga abin da kuke fitarwa na maniyyi? Shin kũ ne kuke halitta shi, kō kuwa mũ ne Māsu halittāwa? Mũ ne Muka ƙaddara mutuwa a tsakāninku, kuma ba Mu zama Māsu gajiyāwa ba, A kan Mu musanya waƙansu (mutāne) kamarku, kuma Mu mayar da ku a cikin wata halitta da ba ku sani ba”. (Al-Waqi'ah: 58-61) Yi bimbini a kan Halittar da Allah ya yi muku, kuma za ku sami abin mamaki game da madaidaiciyar na'urori da tsarukan tsarin da ba ku san komai game da ayyukansu ba, balle ku sarrafa su. Wannan kayan aiki ne na narkewar abinci. Yana farawa da bakin da ke yanke Abinci zuwa piecesan ƙananan abubuwa don sauƙaƙa narkewa, to, pharynx, sa'annan a jefa cizon a cikin maƙogwaro, kuma Harshe ya buɗe masa. condyle ya zame cikin ciki ta hancin motsi tare da motsin TsutsaA cikin ciki, tsarin narkewa yana ci gaba, yayin da abinci ya rikide ya zama ruwa, wanda buɗewar pyloric a cikin ciki ya buɗe kuma ya nufi duodenum, inda aikin narkewa ke ci gaba, wanda shine jujjuyawar albarkatun abinci a cikin abin da ya dace don ciyar da ƙwayoyin jikiSannan daga ita zuwa karamin hanji, inda aka

kammala ayyukan narkewa na ƙarshe kuma abincin ya zama ta wannan hanyar dacewa da villi a cikin hanjin don gudana tare da Jijiyar Jini. Kuma wannan Cikakkiyar Gaba ce mai haɗa jini don faɗaɗawa a cikin hadaddun jijiyoyi, idan da za ku raba su, tsawonsu zai ƙaru zuwa dubban kilomita, haɗi zuwa tashar famfo ta tsakiya da ake kira zuciya, wacce ba ta gajiya wajen jigilar jini ta waɗannan jijiyoyin jinni.

Akwai wata gabar ta numfashi, ita ce ta Huɗu ta jijiyoyi, kuma ta biyar don haka bayan gida, kuma ta shida, da ta bakwai da ta goma waɗanda ko yausha muke karuwa da su kowace rana tare da ilimi da abin da ba mu sani ba a cikinmu fiye da yadda muka sani. Waye ya halicci wannan mutum da irin wannan kamala sai Allah?!

Saboda haka, mafi girman Zunubi a wanzu shine yin wasan don Allah, kuma shi ne ya Halicce ka.

Ka tafi da buɗaɗɗiyar zuciya da ruhu na bayyane, kuma kuyi tunani game da halittar Allah Madaukaki mai ban al'ajabi, wannan iskar da kuke numfasawa da kutsawa cikinku ko'ina, ba tare da launin da zai ruɓe idanunku ba, kuma idan an yanke ku na minutesan mintoci, da mutu: Wannan shine ruwan da kuke sha, abincin da kuke ci, da wannan mutumin da kuke

ƙaunarsa.kuma wannan ƙasa da kuke tafiya a kanta, da wannan sama da kuke kallo, duk abin da idanunku suka gani da waƙanda ba ku gani na halittu, babba ko karami, dukkansu daga halittar Allah ne, Mahalicci kuma Masani.

Tunanin Halittun Allah yana sanar da mu game da girma da ikon Allah, kuma daga cikin wauta, jahilai da bata da suke ganin wannan abin ban mamaki, mai girma, mai jituwa da kamala, mai nuni da hazakar hikima da cikakken iko, to ba ya imani da Mahaliccin da ya halicce shi daga komai Allah Madaukaki yace: “*Shin, an halitta su ne bā daga kōme ba, kō kuwa sū ne māsū yin halitta? Shin, sun halitta sammai da ƙasa ne? Ā'a ba su dai yi ĩmānin yaƙīni ba*”. (Al-Tur: 35–36)

Allah, tsarki ya tabbata a gare shi, shi ne kyakkyawan Hankali ya San shi ba tare da bukatar ilimi ba, domin shi ya halicce ta cikin yanayin yadda take yin ta yadda ta ke, da kuma komawa zuwa gare shi, amma tana bata da nesanta kanta daga gare shi, tsarki ya tabbata a gare shi.

Saboda haka, idan wata Musiba, wata Annoba ko wata matsala mai tsanani da damuwa ta same ta, kuma ta fuskanci Haɗarin da ke gabatowa a ƙasa ko teku, sai ta koma kai tsaye ga Allah don samun taimako da ceto daga abin da take ciki,

kuma Allah Madaukakin Sarki yana amsawa ga masu baƙin ciki idan ya kira shi ya kuma yana yaye cuta.

Wannan Mahaliccin mai girma ya fi komai girma, a maimakon haka babu wani abu daga cikin halittunSa da za a iya auna shi, domin Shi ne Babban wanda girmansa ba shi da iyaka kuma ba wanda zai iya fahimtarSa. Wanda aka bayyana a matsayin tsaran halittunsa sama da sammansa. “Babu abinda yayi kama da Allah kuma shi ne Mai ji kuma mai gani”. (Al-shura: 11). Babu wani abu daga cikin HalittunSa da za a iya kamanta shi da shi, kuma duk abin da ya zo zuciyarku, Allah ba haka yake baTsarki ya tabbata a gare Shi, Yana ganin mu daga saman sammai, amma ba ma ganin sa. “Gannai bā su iya riskuwarSa, kuma Shī Yanā riskuwar gannai, kuma Shī ne Mai tausasāwa, Masani”. [Al-An'am: 103], Amma hankalinmu da ikokinmu ba za su iya jure ganinsa a wannan Duniyar ba. Daya daga cikin Annabawan Allah ya nemi hakan, shi ne Musa, amincin Allah ya tabbata a gare shi, ya roƙe shi, lokacin da Allah ya yi magana da shi a Dutsen At-Tur: Ya ce, “Ya Ubangijina, nuna min cewa na kalle ka”, Allah Madaukaki ya ce masa: “Bā zā ka gan Ni ba, kuma amma ka dūba zuwa ga dūtse, to, idan ya tabbata a wurinsa, to, zā ka gan Ni." Sa'an nan a lōkacin da Ubangijinsa, Ya

kuranye zuwa ga dūtsen, Ya sanyā shi niƙaƙƙe. Kuma Mūsā ya fādi sōmamme. To, a lōkacin da ya farka, ya ce: TsarkinKa ya tabbata! Nā tūba zuwa gare Ka, kuma ni ne farkon mūminai”. (Al-A’araf: 143), Babban Dutse mai tsayi ya fado kuma ya tsage saboda bayyanar Allah gare shi, to ta yaya mutum zai iya yin hakan da rauni da karancin karfi.

Daya daga cikin sifofin Allah madaukaki shine cewa shi mai iko ne akan komai Kuma Allah bai kasance wani abu na iya rinjayarSa ba a cikin Sammai da kuma qasa, lallai. (Fatir: 44). Rai da mutuwa a Hannunsa suke. Kowace halitta yana bukatar sa, kuma ya fi gaban kowace Halitta Allah Madaukaki ya ce: “kū mutāne! Kū ne māsū bukāta zuwa ga Allah, kuma Allah, Shī ne Mawadāci, Gōdadde”. (Fadir:15) Daga cikin Halayensa, Tsarki ya tabbata a gare shi, shi ne ilimin da ya kewaye komai da komai: “Kuma a wurinSa mabūdān gaibi suke, babu wanda yake sanin su fāce Shi, kuma Yanā sanin abin da ke a cikin tudu da ruwa, kuma wani ganye ba ya fādūwa, fāce Yā san shi, kuma bābu wata ƙwāya a cikin duffan ƙasā, kuma babu dānye, kuma babu ƙēƙasasshe, fāce yanā a cikin wani Littāfi mai bayyanāwa”. (Al-An'am: 59) Ya san abin da harshenmu ke magana da kuma gabobinmu suke aikatawa, har ma da abin da zukatanmu ke boyewa: (Allah) Ya

san yaudarar idānu da abin da ƙirāza ke ɓōyēwa. (Ghafir: 19) Allah, Tsarki ya tabbata a gare shi, shi ne masani game da mu, yana sane da yanayinmu, babu wani abu da yake buya gare shi a duniya ko a sama, ba ya sakaci, ba ya mantuwa, kuma ba ya barci. Allah yana cewa: “Allah, bābu wani Ubangiji fāce Shi, Rāyayye, Mai tsayuwa da kōme, gyangyadi bā ya kāma Shi, kuma barci bā ya kāma Shi, Shi ne da abin da yake a cikin sammai da abin da yake a cikin ƙasa. Wane ne wanda yake yin cēto a wurinSa, fāce da izninSa? Yana sanin abin da yake a gaba gare su da abin da yake a bāyansu. Kuma bā su kēwayēwa da kōme daga ilminSa, fāce da abin da Ya so. KursiyyunSa ya yalwaci sammai da ƙasa. Kuma tsare su bā ya nauyayarSa. Kuma Shi ne Maɗaŋkaki, Mai girma”. [Al-Bakara: 255].

Yana da sifofin ciki kamala, wadan da ba shi da wata Tawayya ko Aibi.

Yana da Sunaye Mafi Kyawu da Halaye Mafi Girma. Allah yace: “Kuma Allah Yanā da sūnāye māsū kyau. Sai ku rōƙe shi da su, kuma ku bar waɗanda suke yin ilhādi a cikin sūnāyenSa: zā a sāka musu abin da suka kasance sunā aikatāwa”. [Al-A'raf: 180].

Allah, Tsarki ya tabbata a gare Shi, ba shi da Abokin tarayya a cikin MulkinSa, kuma ba ya daidaita, kuma ba ya Goyon Baya.

Shi, Tsarki ya tabbata a gare shi, ya tsarkaka ga barin Matarda kuma yaro, a'a, ya fi dukkan haka, Allah madaukaki ya ce: “Ka ce: "Shi ne Allah Makaḍāīci." Allah wanda ake nufin Sa da buḡata." "Bai haifa ba, kuma ba a haife Shi ba." Kuma babu ḡaya da ya kasance kini a gare Shi” (*Al-Ikhlās: 1-4*) Allah Madaukakin Sarki ya ce Kuma suka ce: “Mai rahama Yā riḡi ā! "Lalle ne haḡīḡa kun zo da wani abu mai girman mūni. Sammai sunā kusa su tsattsage sabōda shi, kuma ḡasa ke kēce kuma duwātsu su faḡi sunā karyayyu. Dōmin sun yi da'awar ḡā ga Mai rahama. Alhāli bā ya kamata ga Mai rahama ya riḡi wani ḡā. Dukkan wanda yake a cikin sammai da ḡasa bai zama ba fāce mai jē wa Mai rahama ne yanā bāwā”. (Maryam: 88-93)

Kuma Shi ne wanda ya kebanta da Sifofin girma, kyau, karfi, girma, girman kai, sarauta da karfi.

Hakanan ya siffantu da sifofin karamci, gafara, rahama da kyautatawa. Ya kasance Mai jin kai, wanda rahamarsa ta game komai, Kuma mai jinḡai wanda rahamarsa ta riga

fushinsa, Kuma mai kyauta, wanda bashi da iyaka ga karimcin sa kuma Tasakar Dukiyarsa bata Karewa, Sunayensa duka suna da kyau, masu nuna Sifofin na cikakar kamala, waɗanda ya kamata a ba Allah kawai, Sanin halayensa, Tsarki ya tabbata a gare shi, yana kara kaunar zuciya, girmamawa, tsoro da mika wuya ga Allah.

Saboda haka, ma'anar "babu wani abin bauta sai Allah" shi ne cewa babu wani abin bauta da ake ciyarwa sai ga Allah, kuma babu wani abin bautawa da gaskiya sai Allah, domin Allah shi ne wanda ya sifantu da sifofin Allahntakar da kamala, kuma Shine Mahalicci, Mai Azurtawa, Mai Nj'jmtawa, Mai Rayarwa, Mai kashewa, Mai baiwa da yawa ga Bayinsa shi ne Makadaici wanda ya cancanci. a bauta Masa bashi da Abokin Tarayya.

Duk wanda ya qi bautar Allah ko yayi bautar wanin Allah, to ya yi shirka da kafirci, Babu sujada, Rusunawa, sallamawa da salla sai ga Allah.

Ba'a neman taimako sai ga Allah, kuma ba ya komawa zuwa ga addu'a sai ga Allah, kuma ba ya neman buqata sai daga Allah, kuma ba ya kusanto da kowane irin alheri, da biyayya da bauta sai ga AllahKa ce: *"Lalle ne sallāta, da baikōna, da*

rāyuwāta, da mutuwāta, na Allah ne Ubangijin tǎlikai.""Bābu abōkin tǎrayya a gare Shi. Kuma da wancan aka umurce ni, kuma ni ne farkon māsū sallamāwa". [Al-An'am: 162,163].

B– Me yasa Allah ya halicce mu?

Amsar wannan babbar tambaya tana da matukar mahimmanci, amma ya zama dole a samo amsar daga wahayin da Allah ya saukar, Allah shi ne wanda ya halicce mu, kuma shine yake ba mu labarin dalilin da ya halicce mu. ya ce: “Kuma Ban halitta aljannu da mutāne ba sai dōmin su bauta Mini”. (Al-thariyat: 56) Don haka, Bautar ita ce sifar Halittar Allah gaba daya wacce ba za a iya lissafanta ta da adadin halittu mafiya daraja (Mala'iku) zuwa ga wasu daga abubuwan al'ajabin halittar Allah ba Duk waɗannan al'ummomin suna da tushe kuma suna da sharadī don tsara rayuwarsu kan bauta da yabo ga Allah, Ubangijin Talikai: “Sammai bakwai da ƙasa da wanda yake a cikinsu sunā yi Masa tasbīhi. Kuma bābu wani abu fāce yanā tasbīhi game da gōde Masa, kuma amma ba ku fahimtar Tasbīhinsu”. (Al-Isra'a: 44) Kuma mala'iku suna yin tasbihi kamar yadda "ya"yan Adam sukeyin NumfashiAmma bautar mutum ga Mahaliccinsa zabin kansa ne ba na tilas ba (na zabi ne na son rai): “Shī ne wanda Ya halitta ku. Sa'an nan daga gare ku akwai kāfiri kuma daga gare ku akwai mūmini. Kuma Allah Mai gani ne ga abin da kuke aikatāwa”. (Al-taghabun: 2) “Ashe, ba ka gani ba, lalle Allah, wanda yake a cikin sammai da wanda yake a cikin ƙasa yanā yin sujada a gare

shi, da kuma rāna da watā da taurāri da duwātsu da itāce da dabbōbi, da kuma māsū yawa daga mutāne? Kuma waḍānsu māsū yawa azāba tā tabbata a kansu. Kuma wanda Allah Ya wulākantar, to, bā ya da wani mai girmamāwa” [Hajji: 18]

Allah ya halicce mu ne don mu bauta masa kuma ya gwada nasararmu ta cimma wannan bautar, don haka duk wanda ya bauta wa Allah, ya ƙaunace shi, ya miƙa wuya gare shi, ya yi biyayya ga umurninsa kuma ya nisanci haninsa. Ya sami yardar Allah, jinƙai, da ƙauna, kuma ya saka masa da kyakkyawan sakamako. Duk wanda ya ƙi bautar Allah wanda ya halicce shi kuma ya azurta shi, kuma ya yi girman kai game da shi, kuma ya ƙi miƙa wuya ga umarnin Allah kuma ya nisanci haninsa, to zai sha fushin Allah da fushinsa da azaba mai radadi. Allah Madaukakin Sarki bai halicce mu a banza ba kuma bai bar mu a banza ba, kuma daya daga cikin jahilai da wauta shi ne wanda ya yi tunanin cewa ya fita zuwa wannan duniya kuma an ba shi ji, gani da hankali, sannan ya rayu a ciki wannan rayuwar na wani lokaci sannan ya mutu, kuma bai san dalilin da ya sa ya zo duniya ba, da kuma inda zai tafi bayan haka, kuma Allah madaukaki yana cewa: “Shin, to, kun yi zaton cēwa Mun halitta ku ne da wāsa kuma lalle ku, zuwa gare Mu, bā zā ku kōmo ba?” (Al-Mua'Munun: 115)

Ba ya zama daidai da wanda ya yi imani da shi, ya dogara gare shi, ya nemi hukunci a wurinsa, ya kaunace shi, ya sallama masa kuma ya kusanci shi wajen bauta, kuma ya nemi abin da zai faranta masa rai a kowane matsayi, da wanda ya kafirta Allah da ya halicce shi kuma ya sifanta shi, ya karya ayoyinsa da addininsa, kuma ya ki miƙa wuya ga umurninsa.

Na farkon ya sami daraja, lada, soyayya, da yarda, kuma na biyun ya sha wahala, fushi, da Azaba. Inda Allah yake tayar da Mutane bayan Mutuwarsu daga kaburburansu kuma ya saka wa mai kyautatawa daga cikinsu da ni'ima da girmamawa a cikin gidajen Aljannar Ni'ima, kuma ya Azabtar da mai girman kai mai zagi wanda ya ki bautar Allah da Azaba a gidan wuta.

Kuma zaka iya yin Tunani a kan girman Daraja da lada ga mai kyautatawa yayin da wannan lada da girmamawa suka zo daga Allah, Mawadaci, Mai karimci, wanda karimcinsa da rahamar sa ba su da iyaka, kuma dukiyyar sa ba ta ƙare ba. Wannan ladan zai zama kololuwa cikin ni'ima da ba ta karewa kuma ba ta tafi (kuma wannan shine abin da zamu tattauna a gaba).

Haka nan, zaku iya tunanin tsananin azaba da azaba mai radfadi ga kafiri, idan ta zo daga Allah, mai girma, babba, mai girma, Mai isa da Iko wadan da ba su da iyaka.

2– Muhammad Manzon Allah ne

Imani da sakon Annabi Muhammad – tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi – shi ne bangare na biyu na ginshikin Musulunci, kuma babban asasin da aka gina shi a kansa.

Kuma mutum ya zama Musulmi bayan ya yi kalmar shahada tare da su, don haka ya shaida babu abin bautawa da gaskiya sai Allah kuma ya shaida cewa Muhammad Manzon Allah ne.

A– Menene ma'anar Manzo? Kuma wanene Muhammad? Shin akwai wasu manzanni banda shi?

Wannan shine abin da zamuyi ~~ko~~karin amsawa a cikin waɗannan shafukan.

Manzo Mutum ne a mafi girman kololuwar gaskiya da kyawawan Halaye, Allah ya zabe shi daga cikin mutane, kuma ya bayyana masa duk abin da yake so na umarnin addini ko al'amura na gaibu da umarni don isar da su ga mutane. an banbanta da su daga wahayin da ya zo masa daga Allah, don haka ya sanar da shi game da Al'amuran gaibi da umarnin addini da yake isar da su ga mutane, haka nan kuma ya banbanta da su ta hanyar rashin kuskuren Allah a gare shi daga

fadawa cikin manyan zunubai ko wani al'amari da ya keta isar da sakon Allah zuwa ga Mutane.

Zamu kawo wasu labaran manzannin da suka gabata kafin Muhammadu, SAW; Don ya bayyana mana cewa sakon Manzanni daya ne, wanda shi ne kira zuwa ga bautar Allah shi kadai, kuma za mu fara da yin bitar labarin farkon bil'adama da kuma kiyayyar Shaidan ga mahaifin 'yan Adam, da zuriyarsa.

B– Na farkon Manzanni, Babanmu Adam, amincin Allah ya tabbata a gare shi:

Allah ya halicci Babanmu Adam amincin Allah ya tabbata a gare shi daga yumbu sannan kuma ya busa masa rai daga ruhinsa, Allah madaukaki ya ce: “Kuma lalle ne haḳīka Mun halittā ku sa'an nan kuma Mun sūrantā ku, sa'an nan kumaMun ce wa malā'iku: "Ku yi sujada ga Ādam." Sai suka yi sujada fāce Iblīs, bai kasance daga māsuyin sujadar ba. Ya ce: "Mēne ne ya hana ka, ba ka yi sujada ba, alōkacin da Na umurce ka?" Ya ce: "Nī ne mafīfīci daga gare shi, Ka halitta ni daga wuta alhāli kuwa Kā halitta shi daga lāka." Ya ce: "To, ka sauka daga gare ta; dōmin bā, ya kasancēwa a gare ka ga ka yi girman kai a cikinta. Sai ka fita. Lalle ne kanā daga māsū

ƙasƙanci."Ya ce: "Ka yi mini jinkiri zuwa ga rānār da ake tāyar da su."Ya ce: "Lalle ne, kanā daga waƙānda aka yi wa jinkiri” (A'araf: 10-15)

saboda haka Ya roki Allah da ya bashi lokaci kuma kar ya hanzarta masa da Azaba kuma ya bashi damar Jarabtar Annabi Adam da zuriyarsa saboda Hassada da kiyayya gare su. Don haka Allah ya ba da izinin wata hikima da yake so, mamayar Shaidan ta hanyar jarabar Adamu da zuriyarsa, ban da bayin Allah na gaskiya, kuma ya umarci Adamu da 'ya'yansa kada su bauta wa Shaidan kuma kada su mika wuya ga jarabarsa kuma su nemi kariyar Allah daga gare shi Kuma jarabawar farko ta Shaidan ta fara ne ga Adam da matarsa Hauwa'u. Wanda Allah ya halitta daga hakarkarinsa) a cikin labarin da Allah madaukaki ya ambata: “Kuma ya Ādam! Ka zauna kai da matarka a Aljanna sai ku ci daga inda kuka so; kuma kada ku kusanci wannan itāciya, har ku kasance daga Azzālumai."Sai Shaidān ya sanya musu waswāsi dōmin ya bayyana musu abin da aka rufe daga barinsu, daga al'aurarsu, kuma ya ce: "Ubangijinku bai hanā ku daga wannan itāciya ba fāce dōmin kada ku kasance malā'iku biyu ko kuwa ku kasance daga madawwama."Kuma ya yi musu rantsuwa; Lalle ne nī, a gare ku, haƙīka, daga māsū nasīha ne. Sai ya saukar da

su da rūḍi. Sa'an nan a lōkacin da suka ḍaḍḍani itāciyar, al'aurarsu ta bayyana gare su, kuma suka shiga sunā līḳawar ganye a kansu daga ganyen Aljanna. Kuma Ubangjinsu Ya kira su: "Shin, Ban hanā ku ba daga waccan itāciya, kuma Na ce muku lalle ne Shaidān, a gare ku, maḳiyi ne bayyananne?" Suka ce: "Ya Ubangjinmu! Mun zālunci kanmu. Kuma idan ba Ka gāfarta mana ba, kuma Ka yi mana rahama, haḳīḳa, Munā kasancēwa daga māsu hasāra." Ya ce: "Ku sauka, sāshenku zuwa ga sāshe yanā maḳiyi, kuma kunā da matabbata a cikin ƙasa, da ḍan jin dāḍi zuwa ga wani lōkabi." Ya ce: "A cikinta kuke rāyuwa, kuma a cikinta kuke mutuwa, kuma daga gare ta ake fitar da ku." Yā ḍiyan Ādam! Lalle ne Mun saukar da wata tufa a kanku, tanā rufe muku al'aurarku, kuma da ƙawā. Kuma tufar taḳawa wancan ce mafi alhēri. Wancan daga āyōyin Allah ne, tsammāninsu sunā tunāwa! Yā ḍiyan Ādam! Kada Shaidān, lalle, ya fitine ku, kamar yadda ya fitar da iyāyenku, biyu daga Aljanna, yanā fizge tufarsu daga gare su, dōmin ya nūna musu al'aurarsu. Lalle ne shī, yanā ganin ku, shi da rundunarsa, daga inda bā ku ganin su. Lalle ne Mū, Mun sanya Shaidān majibinci ga waḍanda bā su yin īmāni". (Al-A'raf 19-27)

Kuma bayan da Adam ya sauko Duniya ya samar da ‘ya’ya da ‘Zuriya, ya mutu, aminci ya tabbata a gare shi, sa’annan zuriyarsa suka yawaita, zuriya zuwa zuriya, suka shiga jarabawar Shaidan, karkacewa ta bazu a tsakaninsu, da bautar kaburburan salihai daga ubanninsu, kuma suka juya daga imani zuwa shirka, sai Allah Ya aiko musu da wani Manzo daga gare su (Nuhu, aminci ya tabbata a gare shi).

C– Nuhu, aminci ya tabbata a gare shi:

Kuma akwai karni goma tsakaninsa da Adam, sai Allah ya aiko shi zuwa ga mutanensa bayan sun bata kuma suka bauta wa wanin Allah, Sun bauta wa gumaka, duwatsu, da kaburbura, kuma daga cikin mashahuran “gumakan” su akwai Wad, Suwa ', Yaghuth, Yauq, da Nasr, saboda haka Allah ya aike shi zuwa gare su don mayar da su ga bautar Allah shi kadai, kamar yadda Allah Madaukaki ya gaya mana cewa: “Lalle ne, haḳīḳa Mun aika Nūhu zuwa ga mutānēnsa, sai ya ce: "Yā mutānēna! Ku bauta waAllah! Bā ku da wani abin bautāwa waninSa. Lalle ne nī, inā yimuku tṣōron azābar wani Yini mai girma”. (Al-a'araf: 59). Ya ci gaba da kiran mutanensa zuwa ga bautar Allah na tsawon lokaci, kuma kadan ne kawai suka yi imani tare da shi, don haka ya kira Ubangijinsa, yana cewa Annabi Nūhu ya ce: “Ya Ubangijina!

Lalle ne, na kirāyi mutānena, a cikin dare da yini. "To, amma kirana bai fāre su ba sai da, gudu (daga gare ni). "Kuma lalle ne ni, kō da yausha na kirāye su dōmin Ka gāfarta musu, sai su sanya yatsunsu a cikin kunnuwansu, su lulluƙe da tufāfinsu, su dōge ga yin laifi. Sun yi girman kai iyākar girman kai. "Sa'an nan lalle ne ni, na kira su, a bayyane. "Sa'an nan lalle ne, na yi yēkuwa sabōda su, kuma na gāna da su a cikin asīri." "Shi na ce, 'Ku nēmi gāfara daga Ubangijinku, lalle ne shi Ya kasance Mai gāfara ne.'" "Ya sako (girgijen) sama a kanku da ruwa mai buɓɓuga." "Kuma ya yalwata muku game da dūkiya da dīya, Ya sanya muku (albarka) ga gōnaki, kuma Ya sanya muku koguna." "Me ya sāme ku, bā ku fātar sāmuni natsuwa daga Allah," "Alhāli kuwa, lalle ne, Ya halitta. ku, a cikin hālāye?"

(Nuh: 5–14) Duk da irin wannan kokarin da suka yi na ci gaba da nuna matukar son shiryar da mutanensa, sai suka karyata shi kuma suka yi masa ba'a suka kuma zarge shi da Hauka. Allah ya yi masa Wahayi da cewa Kuma aka yi wahayi zuwa ga Annabi Nūhu cēwa: "Lalle ne bābu mai yin īmāni daga mutānenka fāce wanda ya riga ya yi īmānin, sabōdahaka kada ka yi baƙin ciki da abin da suka kasance sunā aikatāwa".

(Hud: 36). Kuma ya umurce shi da ya lera Jirgin Ruwa wanda zai dauki duk wanda ya yi imani tare da shi: "Kuma Yanā

sassafka jirgin cikin natsuwa, kuma a kō yausha waɗansu shugabanni daga mutānensa suka shūde a gabansa, sai su yi izgili gare shi. Ya ce: "Idan kun yi izgili gare mu, to, haƙiƙa mū mā zā mu yi izgili gare ku, kamar yadda kuke yin izgili." Sa'an nan da sannu zā ku san wanda azāba zā ta zo masa, ta wulakantā shi (a dūniya), kuma wata azāba zaunanna ta sauka a kansa (a Lāhira). "Har a lōkacin da umurnin Mu ya je, kuma tandā ta bulbula. Muka ce: "Ka ɗauka, a cikinta, daga kōme, ma'aura biyu, da kuma iyalanka, fāce wanda magana ta gabāta a kansa, da wanda ya yi ĩmāni." Amma kuma bābu waɗanda suka yi ĩmāni tāre da shi fāce kaɗan." Kuma ya ce: "Ku hau a cikinta, da sūnan Allah magudānarta da matabbatarta. Lalle ne Ubangijīna, haƙiƙa, Mai gāfara ne, Mai jin kai." Kuma ita tanā gudāna da su a cikin tāguwar ruwa kamai duwātsu, sai Nūhu ya kirāyi ɗansa alhāli, kuwa ya kasance can wuri mai nīsa. "Yā ƙaramin ɗānā! zo ka hau tāre da mu, kuma kada ka kasance tāre da kāfirai!" Ya ce: "Zan tattara zuwa ga wani dūtse ya tsare ni daga ruwan." (Nūhu) ya ce: "Bābu mai tsarēwa a yau daga umurnin Allah fāce wanda Ya yi wa rahama." Sai taguwar ruwa ta shāmakace a tsakāninsu, sai ya kasance daga waɗanda aka nutsar. Kuma aka ce: "Yā ƙasa! Ki haɗiye ruwanki, kuma yā sama! Ki

kāme."Kuma aka faƙar da ruwan kuma aka hukunta al'amarin, kuma Jirgin ya daidaita a kan Jūdiyyi, kuma aka ce: "Nīsa ya tabbata ga mutāne Azzālumai."Kuma Nūhu ya kira Ubangijinsa, sa'an nan ya ce: "Yā Ubangijina! Lalle ne dāna na daga iyālīna! Kuma haƙīka wa'adinKa gaskiya ne, kuma Kai ne Mafi hukuncin māsū yin Hukunci."Ya ce: "Yā Nūhu! Lalle ne shi bā ya a ciki iyālanka, lalle ne shī, aiki ne wanda ba na ƙwarai ba, sabōda haka kada ka tambaye Ni abin da bā ka da ilmi a kansa. Haƙīka, Nī Inā yi maka gargadi kada ka kasance daga jāhilai."Ya ce: "Yā Ubangijina! Lalle ne nī, inā nēman tsari gare Ka da in tambaye Ka abin da bā ni da wani ilmi a kansa. Idan ba Ka gāfarta mini ba, kuma Ka yi mini rahama, zan kasance daga māsū Hasāra."Aka ce: "Ya Nūhu! Ka sauka da aminci da, a gare Mu da albarka a kanka, kuma rahama ta tabbata a kan waɗānsu al'ummōmi daga waɗānda suke tāre da kai. Da waɗānsu al'ummōmi da zā Mu jiyar da su dādi, sa'an nan kuma azāba mai raɗaɗi ta shafe su daga gare Mu". (Hud: 38-48)

D- Annabi Hud, amincin Allah ya tabbata a gare shi

Sannan, bayan wani lokaci, sai Allah ya aika zuwa ga kabilar Ada a wani yanki da ake kira Al-Ahqaf – bayan sun bata kuma sun bauta wa wanin Allah – sai ya aiko musu da wani manzo daga cikinsu, Hud, aminci ya tabbata a gare shi.

Allah madaukakin sarki ya bamu labarin hakan da cewa: “Kuma zuwa ga Ādāwa, ḍān'uwansu Hud, ya ce: "Ya mutānena! Ku bautā wa Allah! Bā ku da wani abin bautā wa, waninSa. Shin fa, bā zā ku yi taḡawa ba?" Mashawarta waḍānda suka kāfirta daga mutānensa suka ce: "Lalle ne mū, haḡīḡka, Munā ganin ka a cikin wata wauta! Kuma lalle ne mū, haḡīḡka, Munā zaton ka daga maḡaryata." Ya ce: "Yā mutānena! Bābu wata wauta a gare ni, kuma amma nī, Manzo ne daga Ubangijin halittu!" Inā iyar muku da sāḡonnin Ubangijina, kuma nī, gare ku, mai nasīha ne amintacce." Shin, kuma kun yi māmāki cēwa ambato daga Ubangijinku ya zo muku a kan wani namiji daga gare ku, dōmin ya yi muku gargadı? Kuma ku tunā a lōkacin da Ya sanyā ku māsū mayēwa daga bāyan mutānen Nūhu, kuma Ya ḡāra muku zāti a cikin halitta. Sabōda haka ku tuna ni'imōmin Allah; tsammāninku kunā cin nasara." Suka ce: "Shin, kā zo mana ne dōmin mu bauta wa Allah Shi kaḍāi, kuma mu bar abin da ubanninmu suka

kasance sunã bauta wa? To, ka zõ mana da abin da kake yi mana wa'adi da shi idan kã kasance daga mãsu gaskiya."Ya ce: "Haƙĩƙa azãba da fushi sun auku a kanku daga Ubangijinku! Shin, kunã jãyayya da ni a cikin wasu sunãye waɗanda kũ ne kuka yi musu sunãyen, kũ da ubanninku, Allah bai saukar da wani dalili ba a gare su? To, ku yi jira. Lalle ne ni, tãre da ku mai jira ne."To, sai Muka tsĩrar da shi, shĩ da waɗanda suke tãre da shi sabõda wata rahama daga gare Mu, kuma Muka katse ƙarshen waɗanda suka ƙaryata game da ãyõyinMu, kuma ba su kasance mũminaiba”. [Al-A’araf: 65–72].

Sai Allah Ya saukar da wata iska a kansu a cikin kwanaki takwas, tana halaka kome da iznin Ubangijinta, kuma Allah Ya tserar da Hudu da wacɗanda suka yi imani tare da shi.

E– Annabi Saleh, amincin Allah ya tabbata a gare shi

Sannan wani lokaci ya wuce sai kabilar Samudawa suka tashi a Arewacin yankin Larabawa kuma suka kauce daga shiriya kamar yadda wadanda suke a gabaninsu suka bata, sai Allah Ya aiko musu da wani Manzo daga cikinsu (Salih), amincin Allah ya tabbata a gare shi, kuma ya goyi bayansa shi da aya mai nuna gaskiyar sa, kuma ita babbar rakuma ce wacce ba ta da kama da halittu, kuma Allah madaukaki ya ba mu labarinsa ya ce: “Kuma zuwa ga Samūdāwa dān'uwansu, Sālihu, ya ce: "Yā mutānena! Ku bauta wa Allah; bā ku da wani abin bauta wa wanninSa. Haḳīḳa hujja bayyananniya tā zo muku daga Ubangijinku! wannan rāḳumar Allah ce, a gare ku, wata āyā ce. Sai ku bar ta ta ci, a cikin ƙasar Allah, kuma kada ku shāfe ta da wata cūta har azāba mai raḍāḍi ta kāmā ku."Kuma ku tuna a lōkacin da Ya sanyā ku mamaya daga bāyan Ādāwa kuma Ya zaunar da ku a cikin ƙasa, kunā riḳon manyan gidāje daga tuddanta, kuma kunā sassaƙar dākuna daga duwātsu; sabōda haka ku tuna ni'imōmin Allah, kuma kada ku yi ɓarna a cikin ƙasa kuna māsu fasādi."Mashawarta waḍanda suka yi girman kai daga mutanensa suka ce ga waḍanda aka raunanar, ga waḍanda suka yi ĩmāni daga gare su: "Shin, kunā sanin cēwaSālihu manzo ne daga

Ubangijinsa?" Suka ce: "Lalle ne mū, da abin daaka aiko shi, māsū ĩmāni ne." Waƙanda suka yi girman kai suka ce: "Lalle ne mu, ga abin da kuka yi ĩmāni da shi kāfirai ne." Sai suka sōke rāƙumar, kuma suka kangare daga barin umurnin Ubangijinsu, kuma suka ce: "Yā Sālihu! Ka zō mana da abin da kake yi mana wa'adi da shi, idan kā kasance daga manzanni!" Sai tsāwa ta kāmā su, sabōda haka suka wāyi gari a cikin gidansu guggurfāne! Sai ya jūya daga barinsu, kuma ya ce: "Ya mutānena! Lalle ne, haƙīƙa, nā iyar muku damanzancin Ubangijina. Kuma nā yi muku nasīha kuma amma bā ku son māsū nasīha!" (Al-A'araf: 73–79).

Bayan haka, Allah ya aiko manzanni da yawa zuwa ga al'ummomin duniya, kuma babu wata al'umma da babu mai gargadi a cikinta. Allah ya bamu labarin wasu daga cikin su, kuma bai bamu labarin yawancin su ba, kuma dukkansu suna aiko da sako guda daya, wanda yake umurtar mutane da su bautawa Allah shi kadai, wanda bashi da abokin tarayya, kuma su bar bautar wanin Allah. Allah yace: “Kuma lalle ne, haƙīƙa, Mun aika a cikin kōwace al'umma da wani Manzo (ya ce): "Ku bauta wa Allah, kuma ku nīsanci |āgūtu." To, daga gare su akwai wanda Allah Ya shirya, kuma daga cikinsu akwai wanda ɓata ta wajaba a kansa. Sai ku yi tafiya a cikin ƙasa, sa'an

nan ku dūba yadda āḡibār māsu ḡaryatāwa ta kasance”. (Al-Nahl: 36)

F– Annabi Ibrahim, amincin Allah ya tabbata a gare shi

Sannan sai Allah ya aiki Ibrahim, amincin Allah ya tabbata a gare shi, zuwa ga mutanensa bayan sun bata kuma sun bauta wa Taurari da Gumaka, Allah madaukaki ya ce: “Kuma lalle haḡīḡa Mun kāwo wa Ibrāhīm shiryuwarsa daga gabāni, kuma Mun kasance Masana gare shi. Ya ce wa ubansa da mutanensa, "Mēne ne waḡannan mutummutumai waḡanda kuke māsu lazimta a kansu?" Suka ce: "Mun sāmi Ubanninmu māsu lazimta a kansu." Ya ce: "Lalle, haḡīḡa, kun kasance kŭ da Ubanninku a cikin ḡata bayyananna." Suka ce: "Shin kā zo mana da gaskiya ne, Kō kuwa kai kanā daga māSu wāsā ne?" Ya ce: "Ā'a, Ubangijinku Shi ne Ubangijin sammai da ḡasa, wanda Ya ḡāga halittarsu. Kuma Ni inā daga māsu shaida a kan haka." "Kuma inā rantsuwa da Allah, lalle zan yi wani shiri ga gumākanku a bāyan kun jŭya kunā māsu bāyar da bāya." Sai ya sanya su guntu–guntu ḡāce wani babba gare su, tsammāninsŭ sunā Kōmāwa zuwa gare shi. Suka ce: "Wane ne ya aikata wannan ga gumākanmu? Lalle shī, haḡīḡa, yanā daga azzālumai." Suka ce: "Mun ji wani saurayi yanā ambatar su. Anā ce masa Ibrāhīm." Suka ce: "To, ku zo da shi a kan idanun

mutāne, tsammānin su zā su bāyar da shaida."Suka ce: "Shin kai ne ka aikata wannan ga gumākanmu? Yā Ibrahīm!"Ya ce: "Ā'a, babbansu, wannan, shī ya aikata, shi. Sai ku tambaye su idan sun kasance sunā yin magana."Sai suka kōma wa jūnansu suka ce: "Lalle ne kū, kū ne azzālumai."Sa'an nan kuma aka sunkuyar da su a kan kāwunansu (sukace,) "Lalle, haḳīḳa, kā sani waḍannan bā su yin magana."Ya ce: "Shin to, kunā bautā wa abin da, bā ya, amfānin ku da Kōme kuma bā ya cūtar da ku baicin Allah?"Tir da ku, kuma da abin da kuke bauta wa, baicin Allah! Shin to, bā ku hankalta?"Suka ce: "Ku ḳōne shi kuma ku taimaki gumākanku, idan kun kasance māsū aikatāwa."Muka ce: "Yā wuta! Ki kasance sanyi da aminci ga Ibrahīm."Kuma suka yi nufin wani mūḡun shiri da shi, sai Mukasanya su mafiya hasāra". (Annabawa: 50–70).

Sannan Ibrahim, amincin Allah ya tabbata a gare shi, da dansa Isma'il sun yi hijira daga Falasdinu zuwa Makka, kuma Allah ya umarce shi da dansa Isma'il da su gina Ka'aba, kuma ya kira mutane zuwa hajji zuwa gare ta kuma su Bauta wa Allah a can: "Kuma mun yi alkawari da Ibrahim da Isma'il cewa za su tsarkake gidana ga wadanda ke yawo, da masu sujada, da masu ruku'u da masu sujada". (Al-Baqara: 125)

G– Annabi Lut, amincin Allah ya tabbata a gare shi

Sannan bayan haka, sai Allah ya aiki Lutu zuwa ga mutanensa, kuma sun kasance Mutane mugayen mutane wadanda suka bauta wa wanin Allah kuma suka aikata Alfasha a tsakaninsu: “Da Lūdfu, a lōkacin daya ce wa mutānensa: "Shin, kunā jē wa alfāsha, bābu kōwa da ya gabāce ku da ita daga halittu? "Lalle ne ku, haḳīḳa kunā jē wa maza da sha'awa, baicin mata; Ā'a, kū mutāne ne maḡarnata."Kuma bābu abin da ya kasance jawābin mutānensa, fāce ḍāi suka ce: "Ku fitar da su daga alḳaryarku: lalle ne sū, wasumutāne ne māsū da'awar tsarki!”. (Al-A’araf: 80–82)

Allah ya tseratar da shi tare da Iyalansa, ban da matarsa, wacce tana daga cikin kafirai, kamar yadda Allah ya umurce shi da ya bar kauyen da daddare, shi da danginsa, kuma da umarnin Allah ya zo, sai ya sanya samansa ya yi ruwan sama. a kanta akwai Duwatsun marmari mai Narkewa.

H– Annabi Shu'aib, amincin Allah ya tabbata a gare shi

Daga nan sai Allah ya aika zuwa ga mutanen Madyana Dan'uwansu Shu'aibu bayan sun kauce daga shiriya kuma suka yada a tsakanin su da munanan halaye, wuce gona da iri akan mutane, da raunin nauyi da sikeli, Allah ya bamu labarin su da

cewa: “Kuma zuwa Madayana ḍan'uwansu Shu'aibu, ya ce: "Ya mutānena! Ku bauta wa Allah; bā ku da wani abin bauta wa waninSa. Lalle ne, wata hujja bayyananniya daga Ubangijinku tã zõ muku! Sai ku cika mũdu da sikeli kumakada ku nakasa wa mutāne kāyansu, kuma kada ku yi fasādi a cikin ƙasa a bāyan gyaranta. Wannan ne mafi alhēri a gare ku, idan kun kasance mūminai."Kuma kada ku zauna ga kōwane tafarki kunã ƙyacēwa, kuma kunã kangēwa, daga hanyar Allah, ga wanda ya yi ĩmāni da shi, kuma kunã nēman ta ta zama karkatacciya, kuma ku tuna, a lōkacin da kuka kasance kaḍan, sai Ya yawaita ku, kuma ku dūba yadda āƙibar māsū fasādi ta kasance:"Kuma idan wata ƙungiya daga gare ku ta kasance ta yi ĩmāni da abin da aka aiko ni da shi, kuma wata ƙungiya ba ta yi ĩmāni ba, to, ku yi haƙuri, har Allah Ya yi hukunci a tsakāninmu; kuma Shi ne Mafi alhērin māsū hukunci."Mashawarta waḍanda suka kangare daga mutānensa, suka ce: "Lalle ne, Munã fitar da kai, Yã Shu'aibu, kai da waḍanda suka yi ĩmāni tāre da kai, daga alƙaryarmu; kō kuwa lalle ku kōmo a cikin addininmu." Ya ce: "Ashe! Kuma kō dā mun kasance māsū ƙĩ?"Lalle ne mun ƙirƙira ƙarya ga Allah idan mun kōma a cikin addininku a bāyan lōkacin da Allah ya tsĩrar da mu daga gare shi, kuma bā ya kasancewa a gare mu,

mu kōma a cikinsa, fāce idan Alah, Ubangijinmu Ya so. Ubangijinmu Yā yalwaci dukan kōme ga ilmi. Ga Allah muka dōgara. Yā Ubangijinmu! Ka yi hukunci a tsakāninmu da tsakanin mutānenmu da gaskiya, kuma Kai ne Mafi alhērin māsū hukunci."Kuma mashawarta waḍanda suka kāfirta daga mutānensa, suka ce: "Lalle ne, idan kun bi Shu'aibu haḳīka kū, a lōkacin nan, māsū hasāra ne."Sai tsāwa ta kāmā su, sabōda haka suka wāyi gari a cikin gidansu guggurfāne! Waḍanda suka faryata Shu'aibu kamar ba su zauna ba a cikinta, waḍanda suka faryata Shu'aibu, sun kasance sū nemāsū hasāra! Sai ya jūya daga barinsu, kuma ya ce: "Yā mutānena! Haḳīka, nā iyar muku da sākonnin Ubangijina, kuma nā yi muku nasīha! To, yāya zan yi baḳin ciki a kan mutāne kāfirai?". (Al-A'araf: 85-93).

I– Annabi Musa, amincin Allah ya tabbata a gare shi

Daga nan wani sarki Azzalumi kuma mai girman kai ya tashi a Misira, ana kiransa Fir'auna, wanda yake da'awar allahntaka kuma yana umartar mutane da su bauta masa kuma su yanka wanda ya ga dama kuma su zalunci wanda ya ga dama, Allah madaukakin sarki ya bamu labarinsa da cewa: “Lalle ne Fir'auna ya ḍaukaka a cikin fasa, kuma ya sanya mutānenta fūngiya–fūngiya, yanā raunanar da wata jama'a daga gare su;

yanã yanyanka ñiyansu maza kuma yanã rāyar da mātān. Lalle shī ya kasance daga māsū ɓarna. Kuma Munã nufin Mu yi falala ga waɗanda aka raunanar a cikin ƙasar, kuma Mu sanya su shugabanni, kuma Mu sanya su magāda. Kuma Mu tabbatar da su a cikin ƙasar, kuma Mu nūna wa Fir'auna da Hāmāna da rundunōninsu abin da suka kasance sunã sauna daga gare su. Kuma Muka yi wahayi zuwa ga uwar Mūsā, cēwa ki shāyar da shi, sai idan kin ji tsōro game da shi, to, ki jēfa shi a cikin kōgi, kuma kada ki ji tsōro, kuma kada ki yi baƙin ciki. Lalle ne Mū, Māsū mayar da shi ne zuwa gare ki, kuma Māsū sanya shi ne a cikin Manzanni Sai mutānen Fir'auna suka tsince shi, dōmin ya kasance maƙiyi da baƙin ciki a gare su. Lalle ne Fir'auna da Hāmāna da rundunōninsu, sun kasance māsū aikin ganganci. Kuma matar Fir'auna ta ce ("Ka bar shi yanã) sanyin ido a gare ni da gare ka! Kada ka kashe shi, akwai fatan ya amfane mu, kō mu riƙe Shi dā," alhāli kuwa sū ba su sansance ba. Kuma zuciyar uwar Mūsā ta wāyi gari yōfintatta. Lalle ne, haƙīka, ta yi kusa ta bayyanar da shi, bā dōmin Mun ɗaure zūciyarta ba, dōmin ta kasance daga mūminai. Kuma ta ce wa 'yar'uwarsa, "Ki bī shi." Sabōda haka sai ta lēke shi daga gēfe, alhāli sū ba Su sani ba. Kuma Muka hana masa māsū shāyai da māmā, a gabānin haka sai ta ce: "Kō in nūnamuku mutānen

wani gida, su yi muku renonsa alhāli kuwa su māsū nasīha ne a, gare shi?"Sai Muka mayar da shi zuwa ga uwarsa dōmin idanunta su yi sanyi, kuma bā zā ta yi baƙin ciki ba, kuma dōmin ta san cēwa lalle wa'adin Allah gaskiya ne, amma kuma mafi yawansu ba su sani ba. Kuma a lōkacin da ya kai ƙarfinsa, kuma ya daidaita, Mun bā shi hukunci da ilmi kuma kamar haka Muke sāka wa māsū kyautatāwa. Kuma sai ya shiga garin a lōkacin da mutānen garin suka shagala, sai ya sāmu, a cikin garin, waƙansu maza biyu sunā faɗa, wannan daga ƙungiyarsa, kuma ɗayan daga maƙiyansa, sai wannann da yake daga ƙungiyarsa ya nēmi āgajinsa, sai Mūsā ya yi masa ƙulli, ya kashe shi. Ya ce: "Wannan aikin Shaidan ne, dōmin shi maƙiyi ne mai ɓatarwa, bayyananne!"Ya ce: "Ya Uhangijīna! Lalle na zālunci kaina, sai Ka yi mini gāfara." Sai Ya gāfarta masa, dōmin Shī ne Mai yawan gāfara, Mai jin ƙai. Ya ce: "Yā Ubangijīna! Dōmin abin da Ka ni'imta shi a kaina, sahōda haka bā zan kasance mai taimako ga māsū laifi ba."Sai ya wāyi gari a cikin birnin yanā mai tsōro, yanā sauna. Sai ga wanda ya nēmi taimako daga gare shi a jiya, yanā nēman āgajinsa. Mūsā ya ce masa, "Lalle kai ɓatacce ne, bayyananne."To, a lōkacin da Mūsā ya yi nufin ya damƙi wanda yake maƙiyi ne a gare su, (mai nēman āgajin) ya ce, "Ya Mūsā! Shin kanānufin ka

kashe ni ne kamar yadda ka kashe wani rai jiya? Ba ka son kōme fāce ka kasance mai tanƙwasawa a cikin ƙasa kuma bā ka nufin ka kasance daga māsū kyautatāwa."Kuma wani mutum ya zo daga mafi nīsan birnin yanā taliya da gaggāwa, ya ce: "Ya Mūsā! Lalle mashāwarta sunā shāwara game da kai dōmin su kashe ka sabōda haka ka fita. Lalle nī, mai nasīha ne a gare ka."Sai ya fita daga gare ta, yanā mai jin tsōro yanā sauna. Ya ce: "Ya Ubangijīna! Kā tsērar da ni daga mutāne azzālumai."Kuma a lōkacin da ya fuskanci wajen Madyana, ya ce: "Inā fatan Ubangijīna Ya shiryar da ni a kan madaidaiciyar hanya."Kuma a lōkacin da ya isa mashāyar Madyana, ya sāmi wata jam'ar mutāne sunā shāyarwa, kuma a bāyansu ya sāmi waɗānsu mātā biyu sunā kōrar (tumākinsu). Ya ce: "Mēne ne shā'aninku?" Suka ce, "Bā zā mu iya shāyārwa ba sai makiyāya sun fita, kuma ubanmu tsōho ne mai daraja."Sai ya shāyar musu, sa'an nan kuma ya jūya zuwa ga inuwa, sa'an nan ya ce: "Yā Ubangijīna! Lalle ne, ga abin da Ka saukar zuwa gare ni na alhēri ni mai bukāta ne."Sai ɗayansu ta je masa, tanā tafiya a kan jin kunya, ta ce, "Ubāna yanā kiran ka, dōmin ya sāka maka ijārar abin da ka shāyar sabōda mu." To, a lōkacin da ya je masa, ya gaya masa lābārinsa, ya ce: "Kada ka ji tsōro, kā tsīra daga mutāne azzālumai."|ayarsu ta ce, "Yā Bāba! Ka bā

shi aikin ijāra, lalle ne mafi alhērin wanda ka bai wa aikin ijāra shi ne mai ƙarfi amintacce."Ya ce: "Lalle ne inā nufin in aurar da kai ɗayan 'yā'yāna biyu, waɗannan, a kan ka yi mini aikin ijāra shēkara takwas to, idan ka cika gōma, to, daga, gare ka yake. Ba ni so in tsanantā maka, zā ka sāme ni, in Allah Ya so, daga sālilai."Ya ce: "Wannan yanā a tsakanina da tsakāninka kōwane ɗayan adadin biyun na ƙāre, to, bābu wani zālunci a kaina. Kuma Allah ne Wakili ga abin da muke faɗa."To, a lokacin da Mūsā ya ƙāre adadin kuma yanā tafiya da iyālinsa, sai ya tsinkāyi wata Wutā daga gēfen dūtse (|ūr). Ya cewa iyālinsa, "Ku dākata, lalle ne nī, na tsinkāyi wata wutā, tsammānīna ni, mai zo muku ne daga gare ta da wani lābārī, kō kuwa da guntun makāmashi daga Wutar don kō ku ji ɗimi."To, a lōkacin da ya jē wurinta (Wutar) aka kirā shi, daga gēfen rāfin na dāma, a cikin wurin nan mai albarka, daga itāciyar (cēwa) "Ya Mūsā! Lalle Nī ne Allah Ubangijin halittu.""Kuma ka jēfa sandarka." To, a lōkacin da ya gan ta, tanā girgiza kamar ƙaramar macijiya, ya jūya yanā mai bāyar da bāya, bai kōma ba. "Ya Mūsā! Ka fuskanto, kuma kada ka ji tsōro lalle ne kanā daga waɗanda ke amintattu.""Ka shigar da hannunka a cikin wuyan rīgarka, ya fita fari, ba da wata cūta ba, kuma ka haɗa hannuwanka ga kāfaɗunka, dōmin tsōro (ya

gushe daga gare ka). To, waɗannan abūbuwa dalīlai biyu ne daga Ubangijinka zuwa ga Fir'auna da 'yan Majalisarsa. Lalle sun kasance mutāne ne fāsiƙai."Ya ce: "Yā Ubangijīna! Lalle nā kashe wani rai daga gare su, dōmin haka inā tsōron kada su kashe ni.""Kuma ɗan'uwana Hārūna shī ne mafi fasāha daga gareni, ga harshe, sabōda haka Ka aika shi tāre da ni, yanā mai taimako, yanā gaskata ni, lalle ne inā tsōron su ƙaryata ni."Ya ce: "Zā Mu ƙarfafa damtsenka game da ɗan'uwanka kuma Mu sanya muku wani dalīli, sabōda haka bā zā su sādu zuwa gareku ba, tāre da āyōyinMu, kū da waɗanda suka bī ku ne marinjāya". [Al-Qasas: 4–35]

Sai Musa da ɗan'uwansa Haruna suka tafi zuwa ga Fir'auna – sarki mai girman kai – suna kiran sa zuwa ga bautar Allah, Ubangijin Talikai: “Fir'auna ya ce: "Kuma mene ne Ubangijin halittu?"Ya ce: "Ubangijin sammai da ƙasa da abin da yake a tsakāninsu, idan kun kasance māsū ƙarfin īmāni."Ya ce wa waɗanda suke a gēfensa, "Bā za ku saurāra ba?"Ya ce: "Ubangijinku, kuma Ubangijin ubanninku na farko."Ya ce: "Lalle ne Manzonku, wanda aka aiko zuwa gare ku, haƙi ƙa, mahaukaci ne."Ya ce: "Ubangijin mafitar rānā da maḅūyarta da abin dayake a tsakaninsu, idan kun kasance kunā hankalta."Ya ce: "Lalle ne idan ka riƙi wani abin bautāwa

wanīna haḳīḳa, inā sanyā ka daga ḍaurarru."Ya ce: "Ashe, kuma kō dā nā zō maka da wani, abu mai bayyanāwa?"Ya ce: "To, ka zō da shi idan ka kasance daga, māsu gaskiya."Sai ya jēfa sandarsa, sai gā ta kumurci bayyananne!Kuma ya fizge hannunsa, sai ga shi fari ga māsu kallo.(Fir'auna) ya ce ga mashāwarta a gēfensa, "Lalle ne, wannan haḳīḳa, masihirci ne, mai ilmi!"Yanā son ya fitar da ku daga ƙasarku game da sihirinSa. To mēne ne kuke shāwartāwa?" Suka ce: "Ka jinkirtar da shi, shī da ḍan'uwansa, kuma ka aika māsu gayya a cikin birāne."Zā su zō maka da dukkan mai yawan sihiri masani. "Sai aka tāra masihirta dōmin ajalin yini sananne. Kuma aka ce wa mutāne "Kō kū māsu tāruwā ne?"Tsammāninmu mu bi masihirta, idan sun kasance sū ne marinjāya."To, a lōkacin da masihirta suka jē suka ce wa Fir'auna,"Shin, lalle ne, haḳīḳa munā da ijāra idan mun kasance mū ne marinjāya?"Ya ce: "Na'am! Kuma lalle ne, kū ne a lōkacin haḳīḳa muƙarrabai."Mūsā ya ce musu, "Ku jēfa abin da kuke māsu jēfāwa."Sai suka jēfa igiyōyinsu, da sandunansu, kuma suka ce: "Da ƙarfin Fir'auna lalle ne mū, haḳīḳa, mū ne marinjāya."Sai Mūsā ya jēfa sandarsa, sai ga ta tanā harhaḍe abin da suke yi na ƙarya. Sai aka jēfar da masihirta sunā māsu sujada. Suka ce: "Mun yi īmāni da

Ubangijin halittu. "Ubangijin Mūsa da Hārūna." Ya ce: "Ashe, kun yi ĩmāni sabōda shī, a gabānin in yi muku izni? Lalle ne shi, haḳīḳa babbanku ne wanda ya kōya muku sihirin, to, zā ku sani. Lalle ne haḳīḳa, zan kakkātse hannuwanku da kafāfunku a tarnaḳi, kuma haḳīḳa, zan tsīrē ku gabā ḍaya." Suka ce: "Bābu wata cūta! Lalle ne mū māsū jūyāwa ne zuwa ga Ubangijinmu." Lalle ne mu munā kwaḍayin Ubangijinmu, Ya gāfarta mana kurakuranmu dōmin mun kasance farkon māsū ĩmāni. "Kuma Muka aika zuwa ga Mūsā cēwa ka yi tafiyar dare da bāyiNa, lalle ne kū waḍanda ake biyā ne. Sai Fir'auna ya aika māsū gayya a cikin birāne." Lalle ne, waḍannan, haḳīḳa, ḳungiya ce kaḍan. "Kuma lalle ne sū, a gare Mu, Māsū fusātarwa ne." "Kuma lalle ne mū haḳīḳa gabā ḍaya māsū sauna ne." Sai Muka fitar da su daga gonaki da marēmari. Da taskōki da mazauni mai kyau. Kamar haka! Kuma Muka gādar da su ga Banī Isrāīla. Sai suka bī su sunā māsū fita a lōkacin hūdōwar rānā. Sa'an nan a lōkacin da jama'a biyu suka ga jūna, sai abōkan Mūsā suka ce: "Lalle ne mū haḳī ḳa, waḍanda ake riska ne." Ya ce: "Kayya! Lalle ne Ubangijina Yanā tare da ni, zai shiryar da ni." Sai Muka yi wahayi zuwa ga Mūsā cēwa "Ka dōki tēku da sandarka." Sai tēku ta tsāge, kōwane tsāgi ya kasance kamar falalen dūtse mai

girma. Kuma Muka kusantar da waɗansu mutāne a can. Kuma Muka tsīrar da Mūsā da waɗanda suke tāre da shi gabāɗaya. Sa'an nan kuma Muka nutsar da waɗansu mutānen. Lalle ne, a cikin wancan akwai āyā, kuma mafi yawansu, bā su kasance mūminai ba. Kuma Lalle ne, Ubangijinka, haḳīka, Shīne Mabuwāyi, Mai Rahama”. (Shu'ara: 23–67). Lokacin da Fir'auna ya fahimci nutsewar sai ya ce: Na yi imani babu abin bautawa da gaskiya sai wanda Bani Isra'ila suka yi imani da shi, Allah Madaukaki ya ce: “Ashe! A yanzu! Alhāli kuwa, haḳīka ka sāḅa a gabāni, kuma ka kasance daga māsū ḅarna? To, a yau Munā kuḅutar da kai game da jikinka, dōmin ka kasance āyā ga waɗanda suke a bāyanka. Kuma lalle ne māsū yawa daga mutāne, haḳīka, gafalallu ne ga āyōyinMu”. (Yunus: 91–92).

Kuma Allah ya yi wasici da (mutanen Musa) waɗanda suke zaluntar gabas da yamma na duniya, wanda ya sanya albarka da halakar da abin da Fir'auna da mutanensa suka aikata da abin da suka gina.

Bayan haka, Allah ya saukar da wa Musa littafin Attaura, a ciki akwai shiriya ga mutane da haske wanda yake shiryyar da su zuwa ga abin da Allah Yake so kuma Ya yarda da shi, kuma a cikinsa akwai bayanin abin da yake halal da haram da cewa Bani Isra'ila (mutanen Musa) dole ne su bi.

Sannan Musa, amincin Allah ya tabbata a gare shi, ya Mutu kuma Allah ya aiko annabawa da yawa a bayansa zuwa ga mutanensa – Banu Isra’ila – yana shiryyar da su zuwa ga hanya madaidaiciya duk lokacin da wani annabi ya halaka kuma wani Annabi ya gaje shi.

Allah ya fada mana wasu daga cikinsu kamar Dawud, Sulaiman, Ayyub da Zakariya, kuma bai fada mana da yawa daga cikinsu ba. Sannan yacika makin wadannan Annabawan da Isa Dan Maryam, amincin Allah ya tabbata a gare shi, wanda rayuwarsa ke cike da alamu tun daga haihuwarsa har zuwa hawansa zuwa sama.

Attaura da Allah ya saukar wa Musa a kan tsararraki ta kasance cikin gurɓacewa da canzawa daga Hannun Yahudawa waɗanda suke da'awar cewa su mabiyan Musa ne, amincin Allah ya tabbata a gare shi, kuma Musa barrantacce ne daga gare su, kuma Attaura da ke cikin hannayensu daga yanzu babu Attaura da aka saukar daga Allah, kamar yadda suka sanya a ciki abin da bai cancanci kirjinsa daga Allah ba, kuma suka siffanta Allah a ciki. Ta halaye na rashi, jahilci da rauni – Allah ya daukaka daga abin da suke ka ce – Allah Madaukaki Ya ce a cikin Bayanin su: “To, bone ya tabbata ga waɗanda suke rubŭta littāfi da hannuwansu sa'an nan kuma su ce wannan

daga wurin Allah yake, dōmin su sayi kuḍi kaḍan da shi, san nan bone ya tabbata a gare su daga abin da hannayensu ke rubūtāwa, kuma bone ya tabbata a gare su daga abin da suke sanā'antāwa". (Baqara: 79)

J– Annabi Isah, amincin Allah ya tabbata a gare shi

Maryam ta Kasance cikakkiyar 'yar Imran ce kuma Budurwa ce tsarkakkiya, tana daya daga cikin masu bautar da suka bi umarnin Allah da ya saukar wa annabawa bayan Musa, kuma tana daga dangin da Allah ya zaba a kan talikai. Kamar yadda Madaukaki Ya ce: “Lalle ne Allah Yā zāḡi Ādama da Nūhu da Gidan Ibrāhīma da Gidan Imrāna a kan tālikai”. (Aal Imran: 33). Kuma Mala'ikun sun mata Bushara da zabin Allah game da ita: “Kuma a lōkacin da malā'iku suka ce: "Ya Maryamu! Lalle ne, Allah Ya zāḡe ki, kuma Ya tsarkake ki, kuma Ya zaḡe ki a kan mātan tālikai." "Yā Maryamu! Ki yi kanƙan da kai ga Ubangijinki, kuma ki yi sujada, kuma ki yi rukū'i tāre da māsu rukū'I". (Al Imran: 42, 43). Sannan Allah Madaukaki ya ba da labarin yadda aka halicci Yesu a cikin mahaiƙarta ba tare da uba ba. Kamar yadda Allah madaukaki yake cewa: “Kuma ka ambaci Maryamu a cikin Littāfi, a lōkacin da ta tsallake daga mutānenta a wani wuri, a gēfen gabas. Sa'an nan ta riƙi wani shāmaki daga barinsu. Sai Muka

aika rŭhinMu zuwa gare ta. Sai ya bayyana a gare ta da siffar mutum madaidaci. Ta ce: "Lalle nĩ inã nēman tsari ga Mai, rahama daga gare ka, idan ka kasance mai tsaron addini!"Ya ce: "Abin sani kawai, ni Manzoni Ubangijinki ne dōmin in bāyar da wani yāro tsarkakke gare ki."Ta ce: "A inã yāro zai kasance a gare ni alhāli kuwa wani mutum bai shāfe ni ba, kuma ban kasance kāruwa ba?"Ya ce: "Kamar wancan Ubangijinki Ya ce. Shĩ, a gare Ni mai sauƙi ne. Kuma dōmin Mu sanya shi wata alāma ga mutāne, kuma wata rahama ce daga gare Mu.' Kuma abin yā kasance wani al'amari hukuntacce."Sai ta yi cikinsa, sai ta tsallake da shi ga wani wuri mai nĩsa. Sai nāƙuda ta kai ta zuwa ga wani kututturen dabīniya, ta ce "Kaitona, dā dai na mutu a gabānin wannan kuma na kasance wani abu wulakantacce wanda aka manta!"Sai (yāron da ta haifa) ya kira ta daga ƙarƙashinta, "Kada ki yi baƙin ciki! Haƙĩƙa Ubangijinki Ya sanya wani marmaro a ƙarƙashinki."Kuma ki girgiza zuwa gare ki game da kututturen dabīnon ya zuba a kanki yanā 'ya'yan dabīno, ruƙābi Nunannu.""Sai ki ci kuma ki sha kuma ki ji sanyi ga idānunki. To, idan kin ga wani aya daga mutāne, sai ki ce, 'Lalle nĩ, na yi alwāshin azumi dōmin Mai rahama sabōda haka bā zan yi wa wani mutum magana ba."Sai ta je wa mutānenta

tanã auke da shi. Suka ce: "Yã Maryamu! Lalle ne, haƙƙiƙa kin zo da wani abu mai girma!"Yã 'yar'uwar Hãrũna! Ubanki bai kasance mutumin alfãsha ba, kuma uwarki ba ta kasance kãruwa ba."Sai ta yi ishãra zuwa gare shi, suka ce: "Yãya zã mu yi magana da wanda ya kasance a cikin shimfiar tsumma yanã jãrĩri?"Ya ce: "Lalle ne, nĩ bãwan Allah ne Allah Yã bã ni Littãfi kuma Ya sanya ni Annabi.""Kuma Yã sanya ni mai albarka a inda duk na kasance kuma Ya umurce ni da yin salla da zakka matuƙar inã da rai.""Kuma mai biyayya ga uwãta, kuma bai sanya ni mai kaushin zũciya ba marashin alhẽri.""Kuma aminci ya tabbata a gare ni a rãnar da aka haife ni da rãnar da nake mutũwa da rãnar da ake tãyar da ni inã mai rai."Wancan ne Ĩsã đan Maryamu, maganar gaskiya wadda suke shakka a cikinta.Bã ya kasancẽwa ga Allah Ya riƙi wani đã. Tsarki ya tabbata a gare shi! Idan Yã hukunta wani al'amari sai kawai Ya ce masa, "Kasance." Sai ya dinga kasan cẽwa."Kuma lalle Allah ne Ubangijina kuma Ubangijinku, sai ku bauta Masa. Wannan shi ne tafarki Madaidaici". (Maryam: 16–36).

Lokacin da Isa, amincin Allah ya tabbata a gare shi, ya kira mutane zuwa ga bautar Allah, da yawa daga cikin Mutanen da suka amsa kuma suka ki amsa gayyatar sun amsa kuma sun ci gaba da kiransa, suna kiran mutane zuwa ga

bautar Allah. Amma da yawa daga cikinsu sun kafirta shi kuma sun ki shi, amma sun juya masa baya kuma suna kokarin kashe shi! Allah Madaukaki ya ce da shi: “**Lallai ni zan karbi ranka kuma in dauketa zuwa gareni kuma in tsarkake ka daga Kafirai**”. (Al-Imran: 55). To, Allah Ya sanya kamanninSa a kan ɗayan waɗanda ke bin sa, saboda haka suka kama shi, suna zaton shi ne sonsā ɗan Maryama, amincin Allah ya tabbata a gare shi, sai suka kashe shi, kuma suka gicciye shi. Allah ya tashe shi zuwa Kansa. Kuma kafin ya bar duniya, ya yi wa sahabbansa wa’azi cewa Allah zai aiko wani manzo mai suna Ahmad wanda Allah zai yada addini tare da shi, Allah yana cewa: “**Yaku yayan isra’il lallai ni manzone izuwa gareku da wani littafi wanda yake gasgata litattafan da suka gaba ce shi nadaga attauira kuma mai bushara da wani manzo da zaizo bayana sunanshi Ahmad**”. (Al-Saf: 6).

Sannan wani lokaci da ya shude a lokacin da mabiyan Isa suka rarrabu, sai wata kungiya ta fito daga cikinsu wadanda suka wuce shi kuma suka yi da'awar cewa Yesu dan Allah ne – Allah Ya daukaka ga abin da suke fada – kuma aka ce ta yi. cewa idan ta ga Yesu, aminci ya tabbata a gare shi, haifaffen ba tare da uba ba, don haka Allah ya ba da labari game da hakan da cewa: “Lalle ne misālīn Īsā a wurin Allah kamar

misālīn Ādama ne, (Allah) Yā halitta shi daga turbāya, sa'an nan kuma Ya ce masa: "Ka kasance: "Sai yana kasancewa". (Aal Imran: 59). Halittar Annabi Isa ba tare da uba ba mafi ban mamaki fiye da halittar Adam ba tare da uba ko Uwa ba.

Saboda haka, Allah yana magana da Bani Isra'ila a cikin Alkur'ani don ya nisantar da su daga wannan kafircin da cewa: "Yā Mutānen Littāfi! Kada ku zurfafā a cikin Addininku. Kuma kada ku faḍā, ga Allah, fāce gaskiya. Abin da aka sani kawai, Masī hu īsa ḍan Maryama Manzōn Allah ne, kuma kalmarSa, yā jēfa ta zuwa ga Maryama, kuma rūhi ne daga gare Shi. Sabōda haka, ku yi īmāni da Allah da manzanninSa, kuma kada ku ce, "Uku". Ku hanu (daga faḍin haka) yā fi zama alhēri a gare ku. Abin da aka sani kawai, Allah Ubangiji ne Guda. TsarkinSa yā tabbata daga wani abin haifuwa ya kasance a gare Shi! Shī ne da abin da ke cikin sammai da abin da ke cikin fasa kuma Allah Yā isa Ya zama wakīli. Masīhu bā ya fyaḡmar ya kasance bāwa ga Allah, kuma haka malā'ikun nan makusanta. Kuma wanda ya yi fyaḡmar bautarSa kuma yi yi girman kai, to, zai tāra su zuwa gare shi gabā ḍaya. To, amma waḍanda suka yi īmāni, kuma suka aikata ayyukan fwaiai, to zā Ya cika musu ijārōrinsu, kuma Yanā fāra musu daga falalarSa. Kuma amma waḍanda suka yi fyaḡma, kuma

suka yi girman kai, to, zā Ya yi musu azāba, azāba mai radfī kuma bā su samun wani masōyi dōmin kansu, baicin Allah, kuma bā su samun mataimaki”. (An-Nisa: 171–173). Allah zai yi magana da Annabi Isa Ranar Kiyama da cewa: “Kuma a lōkacin da Allah Ya ce: "Yā Īsā dān Maryama! Shin, kai ne ka ce wa mutāne, 'Ku riƙe ni, ni da uwata, abubuwan bautāwa biyu, baicin Allah?" (Īsā) Ya ce: "Tsarkinka yā tabbata! Bā ya kasancewa a gare ni, in fađi abin da bābu wani hakki a gare ni. Idan nā kasance nā fađe shi, to lalle Ka san shi, Kanā sanin abin da ke a cikin raina, kuma bā ni sanin abin da ke a cikin nufinKa. Lalle ne Kai Masanin abubuwan fake ne." "Ban fađa musu ba fāce abin da Ka umurce ni da shi; watau: 'Ku bauta wa Allah Ubangijina kuma Ubangijinku;' kuma nā kasance mai shaida a kansu matuƙar nā dawwama a cikinsu, sa'an nan a lōkacin da Ka karfi raina Kā kasance Kai ne mai tsaro a kansu, kuma Kai, a kan dukkan kōme, Halartacce ne." Idan Ka azabta su, to lalle ne su, bāyinKa ne, kuma idan Ka gāfarta musu, to, lalle ne Kai ne Mabuwayi Mai hikima." Allah Ya ce: "Wannan ce rānar da māsū gaskiya, gaskiyarsu take amfāninsu. Sunā da gidājen Aljanna, kōramu sunā gudāna daga ƙarƙashinsu, sunā madawwama a cikinsu har abada. Allah Yā

yarda da su, kuma sun yarda da Shi. wannan ne babban rabo mai girma”. (Al-Maida: 116-119)

Saboda haka, Masih Isa bn Maryam – amincin Allah ya tabbata a gare shi – bashi da laifi daga wadannan miliyoyin da suke kiran kansu Kiristanci kuma suka yi imani cewa su mabiyar Isa ne.

3-Muhammadu Manzon Allah ne (hatimin Annabawa da Manzanni)

Bayan tashin Annabi Isa, amincin Allah ya tabbata a gare shi, wani lokaci mai tsawo, kusan karni shida, ya shude. Mutane sun zama masu karkacewa daga shiriya, sai kafirci, bata, da bautar wanin Allah Madaukaki ya bazu a tsakanin su. Don haka sai Allah ya aiko Muhammadu, addu’ar Allah da amincin Allah su tabbata a gare shi, a cikin Makka Al-Mukarramah a cikin kasar Hijaz tare da shiriya da addinin gaskiya; Bauta wa Allah shi kadai ba tare da abokin tarayya ba, don samar masa da alamu da mu’ujizozi masu nuna annabcinsa da sakonsa, da hatimce manzanni da shi, da sanya addininsa hatimin addinai da kiyaye shi daga canji da sauyawa har zuwa karshen rayuwa. duniyar nan da tashin Sa’a. Wanene Muhammad? Kuma su waye mutanensa? Ta yaya zan aika

shi?Mene ne alamun Annabcinsa?Menene cikakken tarihin Rayuwarsa?Wannan shi ne abin da za mu yi qoqarin nunawa, in Allah Ya yarda, a cikin wannan takaitattun shafukan.

A– Nasabarsa da Darajarsa

Shi ne Muhammad bin Abdullah bin Abdul Muttalib bin Hashem bin Abd Manaf bin Qusay bin Kilab, nasabarsa zuwa Ismail bin Ibrahim, amincin Allah ya tabbata a gare su, daga Kuraishawa da Kuraishawa na kabilar Larabawa. An haife shi a Makka a shekara ta 571 na Haihuwar Annabi Isa, aminci ya tabbata a gare shi. Mahaifinsa ya rasu tun yana jariri, kuma ya tashi a matsayin maraya a karkashin daukar nauyin kakansa, Abdul Muttalib.Sannan, lokacin da kakansa ya mutu, kawunsa Abu Talib ya dauki Renonsa.

B– Siffofinsa

Mun Ambata cewa Manzo da aka zaba daga Allah dole ne ya kasance a kololuwar mafi girman daukaka, gaskiyar magana, da kyawawan halaye. Hakazalika, Muhammad, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, ya tashi da gaskiya, amintacce, mai ladabi, mai iya magana, iya magana, son na kusa da na nesa, mafi kwarjini a tsakanin Mutanensa, kuma

ana girmama su a cikinsu. Sai dai Amintaccen, kuma sun sanya Amanarsa a tare da shi idan sun yi tafiya.

Baya ga kyawawan Halayensa, yana da kyakkyawar dabi'a kuma ido baya gajiya da ganin shi, fari-fari, ido-mai-fadi, dogayen gashin ido, masu gashi-baki, masu fadi, ba dogaye ko gajere ba, kwata tsakanin maza, kuma ya fi kusa da tsayi. Daya daga cikin sahabbansa yana siffanta shi: "Na ga Manzon Allah, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, a cikin kayan Yemen, kuma ban taba ganin wanda ya fi shi kyau ba." Kuma ya Kasance ummiyi (wanda baya rubutu baya karatu) ne, ba ya karatu ko Rubutu a tsakanin mutanen da ba su iya karatu ba. Kaɗan ne daga cikinsu suka iya karatu da rubutu da kyau. Amma sun kasance masu wayo, kwaƙwalwa mai ƙarfi, mai sauri.

C- Quraishawa da Larabawa

Mutanen Annabi, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, da danginsa suna zaune ne a garin Makka Al-Mukarramah, kusa da Dakin Allah Mai alfarma da kuma dakin Ka'aba, wadanda Allah Ya umarci Ibrahim – Amincin Allah ya tabbata a gare shi da Dansa Isma'il su gina.

Sai da su da shigewar lokaci, sai suka kauce daga Addinin Ibrahim (tsarkakkiyar bautar Allah) suka sanya – su da kabilun da ke kewaye da su – gumakan dutse, bishiyoyi da zinariya kewaye da Ka'aba, kuma suka tsarkake shi kuma suka yi imani da cewa zai iya amfani da cutarwa! Sun kirkiro da ibada a gare ta, mafi shahara daga cikinsu shine gunkin Hubal, wanda shi ne mafi girma da daraja daga Gumakan. Baya ga sauran Gumaka da Bishiyoyi a wajen Makka wadanda ake bautar su ba Allah ba, kuma sun basu wani matsayi mai tsarki kamar Al-Lat, Al-Uzza da Manat, kuma rayuwarsu tare da yanayin da ke kewaye da su na cike da girman kai, girman kai, girman kai, wuce gona da iri kan wasu da yaƙe–yaƙe masu tsanani, kodayake suna da wasu kyawawan dābi'u kamar ƙarfin zuciya, girmama baƙi, faɗɗin gaskiya da sauransu.

D. Aiko Annabi Tsira da Amicin Allah su tabbata a gare shi

Lokacin da Annabi mai tsira da amincin Allah ya kai shekara Arba'in kuma yana Kogon Hira a wajen Makka, wahayi na farko daga sama daga Allah ya sauka a gare shi, don haka sai Mala'ika Jibrilu ya zo wurinsa ya rufe shi da ya ce masa: Karanta. Sai ya ce masa: “Karanta. Sai ya ce: "Ni ba mai karantawa ba ne." Sai ya lullube da shi a karo na uku har sai da

ta kai ga mafi girma. Ya ce masa: Karanta. Ya ce: Me ni ne karatu? Ya ce: Ka yi karatu da sunan Ubangijinka, wanda Ya yi halitta. Ya hahitta mutum daga gudan jini. Ka yi karatu, kuma Ubangijinka shi ne Mafi karimci. Wanda Ya sanar (da mutum) game da alƙalami. Ya sanar da mutum abin da bai sani ba”. (Al-alaq: 1-5)

Daga nan sai sarki ya tafi ya bar shi, don haka Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, ya koma gidansa da matarsa, a tsorace da firgita, Ya ce wa matarsa Khadija: Ku bi ni, domin na ji wa kaina tsoro, don haka matarsa ta ce masa: A'a, Wallahi, Allah ba zai tozarta ka ba har Abada, Ka kasance kana sadar da Zumunci kana daukan Nauyin Mara shi kuma kana kai dauki ga wanda Musiba ta sama.

Sai Jibrilu ya zo masa a cikin surar da Allah ya halicce shi a ciki, ya toshe sararin samaniya, sai ya ce, ya Muhammad, ni ne Jibrilu kuma kai Manzoni Allah ne.

Sannan wahayi ya ci gaba daga sama, tana umurtar Manzo da ya kira mutanensa zuwa ga bautar Allah shi kadai kuma ya yi musu gargadi da shirka da rashin imani, don haka ya fara kiran mutanensa ɗaya bayan ɗaya, na kusa da na kusa; Don shiga addinin Musulunci, farkon wanda ya yi imani da

shi shi ne matarsa Khadija bint Khuwaylid, da abokinsa Abu Bakr Al-Siddiq da dan uwansa Ali bin Abi Talib.

To, a lokacin da mutanensa suka sami labarin kiransa, sai suka fara tunkaho da shi, suna makircinsa, kuma suna yi masa barazana. Ya fita zuwa ga mutanensa wata rana, ya kira su da babbar murya, "Sabbahah," wacce kalma ce da wani da ke son tara mutane yake fada, don haka mutanensa suka taru don jin abin da ake gaya musu. Lokacin da suka taru, sai ya ce musu: "Shin kuna tunanin cewa idan na gaya muku cewa makiya suna nan da safe ko da yamma, za ku gaskata ni? Sai suka ce: Ba mu taɓa yin karya a kanku ba "Ina yi muku gargadi da azaba mai tsanani." Baffansa Abu Lahab – daya daga baffanninsa, shi da matarsa suna daga cikin mafiya tsananin mutane ga Manzo, amincin Allah ya tabbata a gare shi–: Ya la'ane ka, saboda me kuka tara mu, sai Allah ya yi wahayi zuwa ga ManzonSa, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, fadinSa Madaukaki: “**Hannāye biyu na Abūlahabi sun halaka, kuma ya halaka. Dūkiyarsa ba ta tsare masa kōme ba, da abin da ya t̄ara. Z̄ā ya shiga wuta mai hūruwa. T̄āre da matarsa mai ɗaukar itacen (wuta).A cikin kyakkyāwan wuyanta akwai igiya ta kaba (R̄ānar jiyāma)**”. (Al-Masad: 1–5).

Sa'an nan Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, ya ci gaba da kiran su zuwa ga Musulunci, sai ya ce da su: Ka ce babu abin bautawa da gaskiya sai Allah, kuma za ku rabauta. Suka ce: (Ma sanya Alloli su zama Allah ɗaya. Wannan abin ban mamaki ne).

Ayoyin sun sauka ne daga Allah yana kiransu zuwa ga shiriya da gargadi game da bata da suke ciki, kuma daya daga cikinsu akwai faɗin Allah Madaukaki: “Ka ce: "Ashe lalle kũ, haƙĩƙa, kunã kafurta a game da wanda Ya halitta kasã a cikin kwanuka biyu, kuma kunã sanya Masa kĩshiyõyi? Wancan fa, shĩ ne Ubangijin Halittu." Kuma Ya sanya, a cikinta, dũwatsu kafaffu daga samanta, kuma Ya sanya albarka a cikinta, kuma Ya ƙaddara abũbuwan cinta a cikinta a cikin kwanuka huɗu mãsu daidaita, dõmin matambaya. Sa'an nan Ya daidaita zuwa ga sama alhãli kuwa ita (a lõkacin) hayãƙi ce, sai Ya ce mata, ita da ƙasã "Ku zo, bisa ga yarda kõ a kan tĩlas." Suka ce: "Mun zo, munã mãsu ɗã'ã. "Sai Ya hukunta su sammai bakwai a cikin kwãnuka biyu. Kuma Ya yi wahayi, a cikin kõwace sama da al'amarinta, kuma Muka kãwata sama ta kusa da fitilu kuma don tsari. Wancan ƙaddarãwar Mabuwaĩ ne, Masani. To, idan sun bijire sai ka ce: "Nã yi muku gargadi ga

wata tsāwa kamar irin tsāwar Ādāwa da samūdāwa”. (Fussilat: 9-13).

Amma waɗannan Ayoyin da waccan kiran suna kara girman kansu datashin Hanci daga karɓar gaskiya. Maimakon haka, sai suka fara azabtar da duk wanda ya shiga addinin Musulunci, musamman masu rauni wadanda ba su da wanda zai kare su, don haka suka sanya babban dutsen a kirjin dayansu, suka ja shi cikin kasuwanni cikin tsananin zafi suka ce shi kafircewa addinin Muhammadu ko kasa da wannan azaba har sai da wasunsu suka mutu saboda tsananin zafin. Azaba.

Amma Manzon Allah tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, ya kasance cikin kariyar kawunsa Abu Dalib, wanda yake kaunarsa kuma yake tausaya masa, kuma yana daya daga cikin kabilar Kuraishawa da ake girmamawa, amma ya aikata bai Musulunta ba.

Kuraishawa sun yi kokarin yin ciniki da Manzo sallal Lahu alayhi wa alihi wa sallam a kan gayyatarsa, don haka suka ba shi kudi, dukiya, da jarabawa, da sharadin ya daina kiran wannan sabon addinin da yake cutar da allolinsu cewa su girmamawa da bauta maimakon Allah Matsayin Manzo,

amincin Allah su tabbata a gare shi, ya kasance tabbatacce kuma mai kayuwa; Domin wannan lamari ne da Allah Ya umurce shi da yi don isar da shi ga mutane, kuma idan ya yi watsi da wannan lamarin, da sai Allah Ya Azabtar da shi. Kuma ya ce musu, Ina son Alheri a gare ku, kuma ku Mutanena ne kuma Dangina"Wallahi tallahi, idan na yiwa dukkan mutane karya, ba zan yi maka karya ba, kuma idan na yaudare dukkan mutanen, ba zan iya Yaudararka ba."

A lokacin da ba a sami tayin ya dakatar da kiran ba, kiyayyar Kuraishawa ga Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, da mabiyansa sun karu. Quraishawa sun nemi Abu Talib da ya isar da Muhammad, addu'ar Allah da amincin Allah su tabbata a gare shi, ya kashe shi, kuma ya ba shi abin da yake so ko ya dakatar da sabani a cikin Addininsa a tsakaninsu, don haka baffansa ya nemi ya daina kiran wannan Addinin.

Annabi tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi ya ce: "Haba Baffa, in sha Allah, da za su suka sanya rana a hannuna na dama, wata kuma a hagu na, da sharadin zan bar Addinin nan, ba zan bar shi ba har sai Allah ya bayyana shi ko ka Halaka ba tare da shi ba." Kawun nasa ya ce: Je ka fadi duk abin da kake so, Wallahi ba za su same ka da komai ba har sai

na kashe ka, lokacin da mutuwa ta kusanto da Abu Dalib sai ya sa aka sami wasu daga cikin shugabannin Kuraishawa, Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi. aminci ya tabbata a gare shi, ya zo gare shi yana kwadaitar da shi ya shiga Musulunci yana cewa da shi: Haba baffana, ka faɗi wata kalma da zan yi jayayya da kai tare da Allah, ka ce a'a. Babu wani abin bauta sai Allah, sai dattawan suka ce masa, “Shin kana son addinin Abdul Muddalib (Shin kuna son addinin kakanni da kakanni?)” Don haka yana alfahari da barin addinin kakanninsa ya shiga addinin Musulunci, don haka ya mutu yana mai shirka. Annabi, tsira da Amincin Allah su tabbata a gare shi, ya yi baƙin ciki kwarai game da mutuwar kawunsa. Sai Allah Madaukaki ya ce masa: “**Lalle ne kai bā ka shiryar da wanda ka so, amma kuma Allah Yanā shiryar da wanda Yake so, kuma Shi ne Mafi sani daga māsū shiryuwa**”. (Al-qasas: 56)

Annabi, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, an cutar da shi bayan mutuwar kawunsa Abu Dalib, sun kasance suna karbar datti (daga dabbobi) suna sanya shi a bayansa yayin da yake salla a Ka'aba.

Daga nan sai Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, ya fita zuwa garin Taif don kiran mutanenta zuwa

ga Musulunci (garin da ke da nisan kilomita 70 daga Makka). Mutanen al-Ta'if sun fuskanci kiran nasa fiye da yadda ya fi Mutanen Makka sun yi, kuma sun Jarabci wawayensu ta hanyar jifan Annabi, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, kuma suka kore shi daga Al-Ta'if. Dugadugansa Biyu masu tsarki.

Don haka Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, ya tafi zuwa ga Ubangijinsa, yana rokonsa da neman taimakonsa, sai Allah ya aiko masa da mala'ika ya ce masa, "Ubangijinka ya ji abin da Mutanenka suka ce maka wani abu, Idan kuna haka, zan yi amfani da su a cikin Al-Akhshaban – wato manyan tsaunuka guda biyu – ya ce: A'a, amma ina fata Allah zai fitar da waɗanda suke Bauta masa shi kadai daga tsatsonsus wadanda zasu Bauta Masa shi kadai kuma basa mas Shirka da Komai.

Sannan Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, ya koma Makka, kuma gaba da adawa da mutanensa ya ci gaba ga duk wadanda suka yi imani da shi. Sai kuma wasu gungun mutane daga garin Yathrib – wanda daga baya aka kira shi da gari – ya zo wurin Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, kuma ya kira su zuwa ga Musulunci kuma sun Musulunta Musab bin Omair yana koyar da su koyarwar

Musulunci, kuma da yawa daga mutanen Madina sun musulunta a Hannunsa.

Kuma sun zo wa Annabi, Salatin Allah da amincin Allah su tabbata a gare shi, daga shekara mai zuwa, suna yi masa mubaya'a ga Musulunci, sannan ya umurci sahabbansa da aka tsananta wa yin hijira zuwa Madina, don haka suka yi hijira kungiyoyi da daidaikun mutane – kuma aka kira su Muhajirai – kuma mutanen Madina sun karbe su da karimci, maraba da yarda, kuma sun kara su a gidajensu suna raba musu kudadensu da gidajensu – kuma ana kiransu Mataimaka-bayan haka.

Sannan a lokacin da Kuraishawa suka sami labarin wannan Hijirar, sai suka yanke shawarar kashe Annabi mai tsira da amincin Allah, don haka suka yanke shawarar kewaye gidansa da yake ciki, idan ya fito sai su buge shi da takobi, bugun mutum daya, sai Allah ya tseratar da shi daga garesu sai ya fito daga gare su ba tare da ya sani ba, sai Abu Bakr Al-Siddiq ya bi shi ya umurci Ali da ya tsaya a Makka don mayar da amana. An ba shi tare da Manzo ga masu su.

Kuma a kan Hanya zuwa Hijira, Kuraishawa sun yi kyautuka masu Daraja ga wadanda suka kamo Muhammadu,

addu'ar Allah da amincin Allah su tabbata a gare shi, mai rai ko ya mutu, amma Allah Ya tserar da shi daga gare su, don haka ya isa Madina tare da Abokin nasa lafiya.

Don haka mutanen Madina suka tarbe shi da maraba da murna mai yawa, kuma dukansu sun fita daga gidajensu don karbar Manzoni Allah, suna cewa, Manzoni Allah ya zo, Manzoni Allah ya zo.

An daidaita tashar tare da Manzo, sallal Lahu alaihi wa alihi wa sallam, don haka ya fara gina masallacin a Madina don gudanar da Sallah. Ya fara koyar da mutane dokokin Musulunci, karatun Alkur'ani, da karantar da su kan masu martaba. kyawawan halaye: Sahabbansa sun taru a kusa da shi don koyon shiriya daga gare shi, da tsarkake rayukansu da daga dabi'unsu ta hanyarsa, da zurfafa soyayyarsu ga Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, kuma Halayensa sun yi tasiri a gare shi. kuma ya karfafa dankon zumunci. na 'yan'uwantaka ta Imani a tsakaninsu. Lallai Madina ta zama kyakkyawan Birni wanda take Rayuwa cikin yanayi na farin ciki da yan uwantaka. Babu wani Banbanci ga mazaunanta tsakanin masu kudi ko talaka, fari ko baki, Balarabe ko ba Balarabe, kuma basa fifita juna sai tare da imani da taƙawa,

kuma daga waɗānnan fitattun mutanen ne mafi kyawun ƙarni da aka sani a Tarihi.

Shekara guda bayan Hijirar Manzon Allah tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, sai aka fara Arangama da yaƙe-yaƙe tsakanin Manzo da sahabbansa a kan ƙabilar Quraishawa, da waɗānda suka yi tafiya tare da su cikin ƙiyayya da Addinin Musulunci.

Yaki na farko a tsakaninsu, Babban yakin Badar, an yi shi ne a wani kwari tsakanin Makka da Madina, Allah ya taimaki musulmai, kuma yawansu yakai 314 da suka yaki Quraishawa, kuma yawansu yakai 1000. Sun sami gagarumar Nasara, a ciki aka kashe Kuraishawa saba'in, akasarinsu daga cikin masu martaba da shugabanni, kuma saba'in aka kama sauran suka gudu.

Sannan wasu yaƙe-yaƙe sun sake faruwa tsakanin Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, da Kuraishawa, wanda a qarshensa Manzo – S.A.W- ya sami damar (shekaru takwas bayan tashinsa daga Makka) don yin tattaki. runduna mai mayaka 10,000 waɗanda suka shigo addinin Musulunci zuwa Makka don mamaye Quraishawa zuwa cikin gidanta da shiga ta da karfi da fatattakarsu. Yawan

cin nasara, da fatattakar kabilarsa, wadanda ke son kashe shi, suka azabtar da sahabbansa, da tunkude Addinin da ya zo da shi daga Allah.

Sannan ya tara su tare da shahararriyar Nasarar, ya ce da su: "Ya ku mutanen Kuraishawa, me kuke tsammani na ke yi da ku? Suka ce: Dan'uwa mai daraja da dan dan uwa mai karimci. Ya ce: Don haka ku tafi, kuna da 'yanci, don haka ya gafarta musu ya bar musu' yancin rungumi Addinin Islama".

Wannan wani dalili ne da ya sanya mutane shiga Addinin Musulunci a dunqule, don haka duk yankin Larabawa ya musulunta kuma ya shiga Addinin Musulunci.

Ba wani kankanen lokaci ya wuce sai Annabi mai tsira da amincin Allah ya yi aikin Hajji tare da shi, tare da mutane 114,000 wadanda ba su dade da shigowa Addinin Musulunci ba.

Don haka ya tsaya wa'azi a tsakaninsu a ranar mafi girman aikin hajji, yana bayyana musu hukunce-hukuncen addini da dokokin Musulunci, sannan ya ce da su: Wataƙila ba zan haɗu da ku ba bayan wannan shekarar, amma bari ya sanar. shedar da ba ta nan, sai ya kallesu ya ce: Shin ba ku kai

ba? Shin baku kai ba? Mutanen suka ce: Na'am. Ya ce: Ya Allah ka shaida.

Sannan Manzo sallal Lahu alayhi wa alihi wa sallam ya dawo bayan aikin hajji a Madina, sai ya yi wa mutane jawabi wata rana ya ce musu bawan da Allah ya zaba tsakanin dawwama a wannan duniya ko abin da ke wurin Allah, don haka ya zabi abin da Allah yake da shi, Litinin ta goma sha biyu ga watan Hijiriyya na uku, a shekara ta goma sha daya na Hijrah, cutar ta tsananta ga Manzo, Salatun Allah da amincin Allah su tabbata a gare shi, kuma tsananin bakin ciki ya fara, don haka ya duba sahabbansa sun yi bankwana tare da yi musu nasuha da cewa su tsayar da sallam, sai Ransa mai girma kuma sai ya koma ga Babban Matsayi (Kusantar Ubangijinsa a Barzahu)

Sahabbai – Allah ya yarda da su – sun kadu da rasuwar Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, kuma bakin cikinsu da bakin cikinsu ya kai matuka, kuma masifar ta same su har ta kai daya daga cikinsu, Omar Ibn Al-Khattab, Allah ya kara yarda a gare shi, ya tashi ya zare takobinsa daga tsananin mamakin yana mai cewa: Ba na jin wani ya ce Manzon Allah ya mutu face na sare wuyansa.

Abu Bakr As-Siddiq ya tashi yana tunatar da shi abin da Allah Ta'ala ya ce: “Kuma Muhammadu bai zama ba face manzo lalle ne manzanni sun shūde a gabāninsa. Ashe idan ya mutu ko kuwa aka kashe shi, zā kujūya a kan dugaduganku? To, wanda ya jūya a kan dugadugansa, bā zai cūci Allah da kōme ba. Kuma Allah zai sāka wa māsu gōdiya”. (Aal Imran: 144). Umar bai ji wannan aya ba har sai da ya fadi sumamme.

Wannan shi ne Muhammadu, Manzon Allah, kuma cikamakin Annabawa da Manzanni, Allah ya aiko shi zuwa ga dukkan mutane a matsayin mai bushara da gargadi. Ya isar da sakon, ya cika amana ya kuma yi Nasuha ga Al'umma.

Allah ya tallafa masa da Alkurani mai girma, Maganar Allah da aka saukar daga sama, wanda “barna bā zā ta je masa ba daga gaba gare shi. kuma bā zā ta zo ba daga bāya gare shi. Saukarwa ce daga Mai Hikima, Gōdadde”. (Fusilat: 42).

Wanda da a ce mutane sun taru daga farkon duniya zuwa karshenta don samar da irinta, ba za su samar da irinta ba, ko da kuwa suna taimakon juna ne. Allah Madaukakin Sarki ya ce: “Yā ku mutāne! Ku bauta wa Ubangjinku, Wanda Ya halicce ku, kū da waɗanda suke daga gabāninku, tsammāninku ku kāre kanku! Wanda Ya sanya muku ƙasa

shimfidā, kuma sama gini, kuma Ya saukar da ruwa daga sama, sa'an nan Ya fitar da abinci daga 'ya'yan itāce game da shi, sabōda ku. Sabōda haka kada ku sanya wa Allah wasu kīshiyōyi, alhāli kuwa kuna sane. To idan baku iya yi ba to kuwa bazaku taba iya yin ba to kuji tsoron wutar da makamahinta Mutane ne da Duwatsu kuma an tanadeta ne ga Kafirai. To, idan ba ku aikata (kāwo sura) ba, to, bā zā ku aikataba, sabōda haka, ku ji tsoron wuta, wadda makāmashinta mutāne da duwātsu ne, an yi tattalinta dōmin kāfurai. Kuma ka bāyar da bishāra ga waḍanda suka yi ĩmāni. kuma suka aikata ayyuka na kwarai, cēwa lallene, suna da gidājen Aljanna, kōramu na gudāna daga karkashinsu. Ko da yausha aka azurta su da abinci daga wasu 'ya'yan itāce daga gare su, sai su ce: "Wannan shi ne aka azurta mu da shi daga gabānin haka," Kuma a je musu da shi yana mai kama da juna, Kuma sunā da, a cikin su, mātān aure māsū tsarki, kuma su, cikin su madawwama ne". (Al-Baqara: 21-25)

Wannan Alkur'ani ya kunshi surori dari da goma sha huɗu waɗanda suke da ayoyi sama da dubu shida, kuma Allah ya kalubalanci mutane tsawon zamani da su zo da surah guda kamar surorin Alkur'ani, kuma mafi karancin surah a cikin Alkur'ani. 'an kunshi kawai Ayoyi uku.

Idan za su iya yin haka, to su sani cewa wannan Alkur'anin ba daga Allah yake ba. Wannan na daga cikin manya-manyan mu'ujizoti da Allah ya taimaki Manzonsa tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, kamar yadda Allah ya tallafa masa da wasu mu'ujizoti na ban mamaki, wadanda suka hada da:

F– Yadda Annabi yake Karanta Alqur'ani

- 1– Ya kasance yana rokon Allah da sanya Hannunsa a cikin Kwarya, sai ruwa ya bulbulo daga tsakanin yatsun sa, sai rundunar ta sha daga wannan ruwan, kuma yawansu ya wuce Dubu.
- 2– Ya kasance yana rokon Allah da sanya hannunsa a cikin Abincin, saboda haka abincin ya wadata a faranti har sai da Sahabbai 1500 suka ci daga gare ta.
- 3– Ya kasance yana daga Hannayensa zuwa sama yana rokon Allah da ayi ruwa, kuma ba zai bar wurinsa ba har sai da ruwa ya sauka daga fuskarsa mai daraja daga tasirin ruwan sama. Da sauran mu'ujizai da yawa.

Kuma Allah ya tallafa masa ta Hanyar kare shi, don haka babu wanda yake son ya kashe shi kuma ya kashe hasken da ya zo da shi daga wurin Allah ya isa gare shi, kamar yadda yake cikin fadin Madaukaki: “**Yā kai Manzo! Ka iyar da abin da aka saukar zuwa gare ka daga Ubangijinka. Kuma idan ba ka**

aikata ba, to, ba ka iyar da manzancinSa ba ke nan. Kuma Allah Yanã tsare ka daga mutãne) zuwa Ayai”. (Al-Ma’ida: 67)

Manzon Allah, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi – tare da taimakon Allah a gare shi – ya kasance kyakkyawan misali a cikin dukkan ayyukansa da maganganunsa, kuma shi ne farkon mai aiwatar da umarni da suka zo masa daga Allah, kuma shi ya kasance mafi kwazo daga mutane don yin ibada da biyayya, kuma mafi kyauta ga mutane, babu abin da ya rage na kuɗi a hannunsa face Kashe shi ta hanyar Allah a kan mabukata, matalauta da mabukata, har ma da gadon ya ce wa masu shi: "Mu Jama'ar Annabawa ne, ba mu gado, duk abin da muka bari sadaka ne" ¹

Dangane da dabi'unsu kuwa, babu wanda ya kai shi babu wanda ya kasance tare da shi face ya kaunace shi daga ɓangaren duhun zuciyarsa, don haka Manzo tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi ya zama mafi soyuwa a gare shi fiye da ɗansa, mahaifinsa da dukkan Mutane.

¹ Imam Ahmad ne ya ruwaito hadisin (2 / 463) kuma isnadinsa ingantacce ne kamar yadda Ahmad Shakir ya ambata a bincikensa na Musnad (19 / 92) (Magada na ba sa raba dinari abin da Ni bar bayan kulawar mace tanadin ma'aikaci sadaka ce)

Anas Bin Malik, bawan Manzon Allah, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, yana cewa: “Ban taba hannun da ya fi hannun Manzon Allah ba, ko taushi, ko jin kamshi. Na yi masa hidima tsawon shekaru goma, saboda haka bai gaya min game da wani abin da na yi ba, dalilin da ya sa na aikata shi, ko kuma wani abin da ban yi ba, me ya sa ba ku yi shi ba”¹.

Wato Muhammadu, Manzon Allah, wanda Allah ya daukaka matsayinsa kuma ya daukaka ambatonsa a cikin talikai. Babu wani mahaluki da aka ambaci kasancewarsa a yau da yau, kamar yadda yake tunawa. Don shekara dubu da ɗari huɗu, miliyoyin minare duka a duniya ana ta ihu sau biyar a kowace rana, suna cewa: "[Na shaida Muhammad Manzon Allah ne](#)", Daruruwan miliyoyin masu ibada suna rera waka A cikin addu'o'insu na yau sau da yawa, "[Ina shaida cewa Muhammad Manzon Allah ne](#)"

¹ Bukhariy ya rawaito shi (4 / 230)

F– Da sahabbai masu girma

Sahabbai masu Daraja sun dauki kiran Musulunci bayan wafatin Manzo, salati da amincin Allah su tabbata a gare shi, kuma sun tafi tare da shi a gabas da yamma na duniya, kuma hakika sun kasance mafifitan masu yada wannan Addinin Sun kasance mutane mafiya gaskiya a cikin lafazi, mafi Adalci, mafi gaskiya, kuma masu sha'awar shiryyar da mutane da yada kyawawan halaye a tsakanin su.

Kuyi koyi da Halaten Annabawa kuma kuma rika tuni siffofinsu, Wadannan dabi'un suna da tasiri a bayyane akan al'ummomin duniya suna karbar wannan Addinin, don haka suka shiga cikin Addinin Allah a jere cikin Rukuni daga Afirka ta Yamma zuwa Gabashin Asiya zuwa Tsakiya Turai, masu son bin wannan addinin ba tare da tilastawa ko tilastawa ba.

Sune sahabban Manzoni Allah, mafiya Alherin Mutane bayan Annabawa. Wadanda suka fi shahara a cikinsu sune Halifofi shiryyayu Hudu wadanda suka mulkin Daular Musulunci bayan wafatin Manzo tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi su ne:

- 1) Sai Abubakar Siddiq.

- 2) Umar Dan Khaddab.
- 3) Usman Bn Affan.
- 4) Aliyu Dan Abu Talib.

Musulmai suna ji game da su dukkan godiya da jin daɗi, kuma suna kusantar Allah Madaukaki ta hanyar ƙaunar Manzonsa da ƙaunar sahabban Manzonsa maza da mata, kuma suna girmama su kuma suna girmama su kuma suna sanya su a matsayin da ta dace da su.

Babu Mai kiyayya dasu kuma basa rage musu matsayinsu sai wadanda suka kafirta daga Addinin Musulinci, koda kuwa yace shi Musulmi ne. Allah ya yabe su da cewa: “**Kun kasance mafi Alherin al'umma da aka tashe wa mutane, kuna umarni da kyakkyawa kuma kuna hani da mummunan aiki, kuma kun yi imani da Allah**”. (Aal Imran: 110).

Ya tabbatar da gamsuwarsa tare da su lokacin da suka yi wa Manzo tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi. “**Lalle ne haƙiƙa, Allah Ya yarda da muminai a lōkacin da suke yi maka mubāya, a a ƙarƙashin itāciyar nan dōmin Yā san abin da ke cikin zukātansu sai Yā saukar da natsuwa a kansu, kuma Ya sāka musu da wani cin nasara makusanci**”. (Al-Fath 18)

4– Rukunnan Musulunci

Addinin musulunci yana da manyan ginshikai guda biyar wadanda dole ne musulmi ya kiyaye su domin samun yardar shi ta Hanyar Siffanta Musulmi:

RUKUNIN FARKO: sheda cewa babu abin bautawa da gaskiya sai Allah kuma Muhammadu Manzon Allah ne.

Ita ce kalma ta farko da mutumin da ya shiga addinin Musulunci dole ne ya ce, yana mai cewa: (Na shaida babu abin bautawa da gaskiya sai Allah kuma na shaida Muhammad bawan Allah ne kuma ManzonSa ne) yana mai imani da dukkan ma'anoninsa, kamar yadda muke sun bayyana a cikin abunda ya gabata.

Ya yi Imani da cewa Allah shi kaɗai ne Allah wanda ba shi da ɗa, ko haifuwa, kuma babu wanda ya yi daidai da shi, kuma shi ne Mahalicci kuma duk sauran abubuwa an haliƙƙe su, kuma Shi kaɗai ne Allah wanda ya cancanci bauta. Saukarwa daga sama da aka yi wa Allah yana sanar da shi dokokinsa da haninsa, dole ne a yi imani da abin da ya fada, ya yi biyayya ga abin da ya umarce shi, kuma ya nisanci abin da ya hana kuma ya tsawatar.

RUKUNI NA BIYU: tsayar da sallah.

Kuma a cikin Sallah, an bayyana siffofin Bauta da mika wuya ga Allah Madaukaki Bawa ya tsaya yana mai kaskantar da kai, yana karanta ayoyin Alkur'ani yana tsarkake Allah da nau'ikan zikiri da yabo, sai ya rusuna masa ya fadi gare shi yana mai sujuda, don haka yana zance da shi ya kira shi ya tambaye shi mai girma falala. Wannan mahada ce tsakanin bawa da Ubangijinsa wanda ya halicce shi kuma ya san sirrinsa, da sautinsa da saurin bayyanarsa a cikin sujjada, kuma dalili ne na kaunar Allah ga bawansa da kusancinsa da shi. Kuma kusancinsa gare shi da gamsuwarsa da shi, kuma duk wanda ya bar ta saboda girman kai daga bautar Allah, sai Allah ya yi fushi ya la'anceshi kuma ya bar Addinin na Musulunci.

Wajibi ne Salloli Biyar a Rana, hadi da tsayuwu da karanta Suratul Fatiha: “*Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai. Godiya ta tabbata ga Allah, Ubangijin halittu; Mai Rahama Mai jin kai Mai nuna Mulkin Rānar Sakamako. Kai muke bautawa, kuma Ka kadai muke neman taimakon Ka Ka shiryyar da mu ga hanya madaidaiciya. Hanyar waƙānda Ka yi wa ni'ima, ba waƙānda aka yi wa fushi ba, kuma ba ƙatattu ba*”. (Fatiha: 1-7).

Kuma karanta kowane irin ayoyin Alkur'ani mai sauki ne, da suka hada da ruku'u, sujada, rokon Allah, fadin Allah mai girma "da tasbihi a gare shi ta hanyar ruku'u da cewa" Tsarki ya tabbata ga Ubangijina Mai girma "da kuma cikin sujada da cewa "Tsarki ya tabbata ga Ubangijina Maɗaukaki."

Kafin yin sallah, dole ne mai yin tsarki ya tsarkaka daga najasa (daga fitsari da najasa) a jikinsa da tufafinsa, kuma wurin sallarsa yana yin alwala da ruwa ta hanyar wanke fuskarsa da hannayensa da shafa kansa a kai sannan kuma ya wanke kafafa. Idan ya kasance mai jujjuya (tare da saduwa ta Aure), dole ne ya yi wanka ta Hanyar wanke dukkan Jikinsa.

RUKUNI NA UKU: Zakka

Wani kaso ne na babban birnin da Allah ya dora wa masu hannu da shuni kuma an ba talakawa da mabukata, waɗanda suka cancanci membobin jama'a, don sauƙaƙa buƙatunsu da buƙatunsu. Kudinta a cikin kuɗi ya kai kashi biyu da rabi na babban birnin, rarraba tsakanin waɗanda suka cancanta.

Wannan ginshiƙi shine dalilin yaduwar zamantakewar tsakanin membobin al'umma tare da ƙaruwar soyayya, sane da haɗin kai a tsakanin su da kuma kawar da ƙiyayya da ƙiyayya

daga ajin talakawa akan al'ummomin mawadata da mawadata, kuma a babban dalilin habaka da ci gaban tattalin arziki da zirga-zirgar kudi yadda yakamata da kuma samun damarsa ga dukkan Dabakokin Al'umma. Wannan zakka tana wajaba ne a kan kowane irin kudi, kamar kudi, shanu, 'ya'yan itatuwa, hatsi, kayan kasuwa, da sauransu, tare da kaso daban-daban na babban birnin kasar ga kowane Nau'i.

RUKUNI NA HUDU: Azumin Ramadan

Azumi: kamewa daga ci, sha, da yaudarar mata, da niyyar bautar Allah tun daga fitowar alfijir zuwa faduwar Rana.

Kuma watan Ramadan wanda aka wajabta azumi a cikinsa, shi ne wata na tara daga watannin wata, kuma shi ne watan da aka fara saukar da Alkur'ani ga Manzo, tsira da aminci su tabbata a gare shi.

Allah Maxaukakin Sarki ya ce: “**Watan Ramadan ne wanda aka saukar da Alkur'ani a cikinsa, a matsayin shiriya ga mutane da hujjoji bayyanannu na shiriya da rarrabuwa. Don haka duk wanda ya yi shaida**”. (Al-Bakara: 185).

Daga cikin manya-manyan fa'idodin azumi akwai sabawa da hakuri da karfafa bangaren taqawa da imani a cikin

zuciya, saboda Azumi sirri ne tsakanin bawa da Allah, Allah ne kaxai ya san wannan a cikin bautarsa, kuma hakan ya zama dalili a gare shi kara imani da takawa, kuma a dalilin haka ladan wadanda suka yi azumi mai girma ne a wurin Allah, a'a, suna da wata kofa ta musamman a cikin Aljanna ana kiranta Bab Al-Rayyan. Musulmi na iya yin azumin son rai a cikin wani watan da ba Ramadan ba, duk ranakun shekara, ban da ranakun Idi-Fitr da Idin layya.

RUKUNI NA BIYAR: Hajji zuwa Dakin Allah

Wajibi ne a kan musulmi ya yi sau daya a rayuwarsa, idan kuma ya zarce hakan to na son rai ne, Allah madaukaki yana cewa: “**Kuma akwai hajjin Dakin domin Allah akan mutane ga wanda ya sami ikon zuwa a gare shi**”. (Aal Imran: 97).

Musulmi yana tafiya zuwa wuraren ibada a Makkah Al-Mukarramah a cikin watan Hajji, wanda shi ne karshen watannin Hijra. Kafin shiga Makka, Musulmin ya tube tufafinsa ya sanya rigar Ihram, wacce fararen Mayafai ne guda biyu.

Sannan yana yin ayyukan hajji daban-daban, kamar kewayar Dakin Ka'aba Mai Tsarkin, gudu tsakanin Al-Safa da

Al-Marwah, tsayawa a Arafat, kwana a Muzdalifah, da sauransu.

Aikin hajji shi ne taro mafi girma na musulmai a doron kasa, inda ‘yan uwantaka, rahama da nasiha suka kasance a tsakaninsu, tufafinsu daya ne kuma ibadunsu daya ne, kuma babu wani daga cikinsu da ya fi wani dayan sai da takawa, kuma ladan Hajji Babba ne: (Duk wanda ya yi aikin Hajji kuma ba ya batsa ko fasiki, za a gafarta masa zunubansa kamar ranar da mahai fiyarsa ta haife shi). ¹

5-Rukunna Imani

Idan har ya san cewa shika-shikan addinin Musulunci su ne ibadodi na zahiri da musulmai ke dauke da su, kuma aiwatar da su yana nuna karbar addinin Musulunci, akwai ginshikai a cikin zuciya da dole ne musulmi ya yi imani da su don musuluncinsa ya zama gaskiya, da ake kira ginshikan imani. Wannan shi ne matakin da ya fi na musulmai girma, domin kowane mai imani musulmi ne, kuma ba kowane musulmi ne ya kai matsayin Muminai ba.

¹ Bukhari ya futar da hadisin (2 / 164) littafin Hajji babin falalar aikin Hajji karbabbe.

Tabbas yanada Asalin imani, amma maiyuwa bashi da kamalarsa.

Rukunnan Imani guda shida ne

Su ne ka yi Imani da Allah da Mala'ikunsa da littattafansa da Manzanninsa kuma ka yi imani da kaddara alherinsa da sharrinsa.

Rukunin farko: Imani da Allah, har zuciya ta cika da soyayyar Allah, da girmamawa gare shi, da kaskanci da faduwa a gabansa, da biyayya ga umarninSa shi kadai, ba tare da abokin tarayya ba, kamar yadda zuciya ke cike da tsoron Allah da fata ga abin da yake dashi, don haka ya zama daya daga bayin Allah masu takawa wadanda suke bin tafarkinsa madaidaici.

Rukuni na biyu: Imani da mala'iku da cewa su bayin Allah ne wadanda aka halitta daga haske wanda ba za a kirga yawansu a cikin sammai da kasa ba sai Allah An gina su ne don Ibada, zikiri da Tasbihi, Suna Tasbihi da dare da yini, ba sa tsayawa, “Ba sa sabawa Allah ga abin da ya umarce su kuma suna aikata abin da ake umartarsu”. (At-Tahrim: 6).

Kowannensu yana da aikinsa wanda Allah ya wajabta masa, wasu daga cikinsu masu daukar al'arshi ne, kuma a cikinsu akwai wadanda aka damka musu amanar rayukan, kuma a cikinsu akwai wanda ya sauka da wahayi daga sama, kuma shi Jibrilu ne, amincin Allah ya tabbata a gare shi, kuma shi ne mafifici a cikinsu Daga ciki akwai Dukiyar Aljanna, taskokin wuta, da sauran salihan mala'iku masu kaunar mumina mutane kuma suna yawaita nema musu gafara da Addu'a a gare su.

Rukuni na uku: Imani da littattafan da Allah ya saukar, Don haka musulmi ya yi imani da cewa Allah ya saukar da littattafai ga wanda ya so daga cikin manzanninsa wadanda suke dauke da labarai na gaskiya da kuma adalci daga gare shi, tsarki ya tabbata a gare shi, kuma cewa ya saukar da Attaura ga Musa, Injila ga Isa, ga Dawuda Zabura, da ga Ibrahim litattafan. Annabawan nan biyu, Muhammadu, Salati da amincin Allah su tabbata a gare shi, da kuma cewa ya saukar da ayoyi a jere cikin tsawon shekaru ashirin da uku, kuma Allah ya kiyaye shi daga canji da Mysanyawa: “Lalle Mũ ne, Muka saukar da Ambato (Alkur'āni), kuma lale Mũ, haḳīḳa, Māsu kiyayēwane gare shi”. (Al-Hijr: 9)

Rukuni Na Hudu: Imani Da Manzanni, (An gabatar da magana game da su dalla-dalla) kuma cewa dukkan al'ummomi a cikin tarihi sun aiko musu da annabawa wadanda addininsu daya ne kuma Ubangijinsu yana kiran mutane zuwa ga hada Allah da bautar da shi da yi musu gargadi game da rashin imani, shirka da sabawa, “**Kuma babu wata al'umma a cikinta face mai gargadi**”. (Fatir: 24). Kuma mutane ne kamar sauran mutane, wadanda Allah ya zaba domin isar da sakonsa: “**Lalle ne Mu, Mun yi wahayi zuwa gare ka, kamar yadda Muka yi wahayi zuwa ga Nūhu da annabāwa daga bāyansa. Kuma Mun yi wahayi zuwa ga Ibrāhīma da Ismā'īla da Is'hāka da Yakūbu da jīkōki da ĩsa da Ayūba da Yūnusa da Hāruna da Sulaimān. Kuma Mun bai wa Dāwūda zabūra. Da wasu Manzanni, haḳī ka, Mun bā da lābarinsu a gare ka daga gabāni, da wasu manzanni waḍānda ba Mu bā da lābārinsu ba a gare ka, kuma Allah Yā yi magana da Mūsā, magana sōsai. Manzanni māsu bāyar da bushāra kuma māsu gargadi dōmin kada wata hujja ta kasance ga mutāne a kan Allah bāyan Manzannin. Kuma Allah yā kasance Mabuwāyi, Mai hikima**”. (An-Nisa: 163–165). Musulmi ya yi imani da dukkan su, yana son su duka kuma yana goyon bayan su baki daya, kuma bai banbanta wani daga cikinsu ba. Saboda haka

duk wanda ya kafirce wa dayan su, ko ya zagi ko cin mutuncin sa ya cutar da shi, to ya kafirta dukkan su.

Rukuni na Biyar: Imani da Ranar Lahira, Kuma cewa Allah zai tayar da bayi daga kaburburansu kuma zai tara su duka a ranar tashin kiyama don ya yi musu Hisabi kan abin da suka aikata a Rayuwar Duniya: “A rānar da ake musanya ƙasa bā ƙasar nan ba, da sammai kuma su bayyana ga Allah Makadaici, Mai tanƙwasāwa”. (Ibrahim: 48) “Idan sama ta tsāge. Kuma idan taurāri suka wātse. Kuma idan tēkuna aka fācce su. Kuma idan kaburbura aka tōne su. Rai yā san abin da ya gabatar, da abin da yā jinkirtar”. (Al-Infitar: 1–5) “Ashe, kuma mutum bai ga (cēwa) lalle Mū, Mun halitta shi daga maniyyi ba, sai gā shi mai yawan husūma, mai bayyanāwar husūmar. Kuma ya buga Mana wani misāli, kuma ya manta da halittarsa, ya ce: "Wāne ne ke rāyar da ƙasūsūwa alhāli kuwa sunā rududdugaggu?" Ka ce: "Wanda ya ƙāga halittarsu a farkon lōkaci Shī ke rāyar da su, kuma Shi, game da kōwace halitta, Mai ilmi ne." "Wanda ya sanya muku wutā daga itāce kōre, sai gā ku kunā kunnāwa daga gare shi." Shin, kuma Wanda Ya halitta sammai da ƙasā bai zama Mai īkon yi ba ga Ya halitta kwatankwacinsu? Na'am, zai iya! Kuma Shī Mai yawan halittāwa ne, Mai ilmi." Umurnin Sa idan Yā yi nufin

wani abu sai Ya ce masa kawai, "Ka kasance," sai yana kasancewa (kamar yadda Yake nufi). Sabōda haka, tsarki yā tabbata ga Wanda mallakar kōwane abu take ga HannāyenSa, kuma zuwa gare Shi ake mayar da ku". (Yaseen: 77-83) "Kuma Munā aza ma'aunan ādalci ga Rānar jiyāma, sabōda haka ba a zāluntar rai da kōme. Kuma kō dā ya kasance nauyin fkwāya daga kōmayya ne Mun zo da ita. Kuma Mun isa zama Māsu hisābi". (Al-Anbiya'a: 47). "Wanda yayi nauyin zarra mai kyau zai ganshi, wanda kuwa yayi nauyin zarra zai ganshi". (Al-Zalzalāh: 7-8).

Kuma ana bude kofofin Jahannama ga wanda fushin Allah da kiyayyarsa suka tabbata a kansa, kuma ana bude kofofin Aljanna ga mumintai masu aikata Ayyukan kwari: "Kuma malā'iku nā yi musu maraba da wannan a yau, abin da kuka kasance anā yi muku wa'adi da shi". (Ibrahim 48). "Kuma aka kōra waḡanda suka kāfirta zuwa Jahannama, jama'a-jama'a har a lōkacin da suka je mata, sai aka buḡe kōḡḡfinta, kuma matsaranta suka ce musu, "Ashe, waḡansu Manzanni, daga cikinku ba su je muku ba, sunā karanta āyōyin Ubangijinku a kanku, kuma sunā yi muku gargadin gamuwa da yininku wannan?" Suka ce, "Na'am, "kuma amma kalmar azāba ita ce ta wajaba a kan kāfirai!"Kuma aka kōra

wadānda suka bi Ubangijinsu da taƙawa zuwa Aljanna jama'a-jama'a har a lōkacin da suka jē mata, alhāli kuwa an buɗe kōfōfinta, kuma matsaranta suka ce musu, "Aminci ya tabbata a gare ku, kun ji dāɗi, sabōda haka ku shige ta, kunā madawwama (a cikinta)."Kuma suka ce: "Gōdiya ta tabbata ga Allah Wanda Ya yi mana gaskiya ga wa'adinSa, kuma Ya gādar da mu ƙasā, munā zama a cikin Aljanna a inda muke so." To, madalla da ijārar ma'aikata". (Al-zumar: 71-75).

Wannan ita ce aljannar da a cikinta akwai ni'ima da ido bai taba gani ba, kunne bai ji ba, kuma ba zuciyar dan Adam da ta taba zato baSabōda, "Haka wani rai bai san abin da aka bōye musu ba, na sanyin idānu, dōmin sakamako ga abin da suka kasance sunā aikatāwa. Shin, wanda ya zama mūmini yanā kamar wanda ya zama fāsiki? Bā zā su yi daidai ba. Amma wadānda suka yi īmāni, kuma suka aikata ayyukan ƙwafai, to, sunā da gidājen Aljannar makōma, a kan liyāfa sabōda abin da suka kasance sunā aikatāwa. Kuma wadānda suka yi fāsikanci to makōmarsu ita ce wuta, kō da yausha suka yi nufin su fita daga gare ta, sai a mayar da su a cikinta, kuma a ce musu: "Ku dāndana azābai wutā, wadda kuka kasance kunā ƙaryatāwa game da ita". (Al-Sajadah:17-20). "Misālin Aljanna, wadda aka yi wa'adinta ga māsu taƙawa, a cikinta akwai wadānsu

kōguna na ruwa ba mai sākēwa ba da waɗānsu kōguna na madara wadda ɗānɗanonta bā ya canjāwa, da waɗānsu kōguna na giya mai dāɗi ga mashāya, da waɗānsu kōguna na zuma tātacce kuma suna sāmu, a cikinta, daga kōwane irin 'ya'yan itāce, da wata gāfara daga Ubangijinsu. (Shin, māsū wannan ni'ima nā daidaita) kamar wanda yake madawwami ne a cikin wutā kuma an shāyar da su wani ruwa mai zāfi har ya kakkātse hanjinsu?”. (Muhammad: 15). “Lalle, māsū taḡawa, sunā a cikin gidājen Aljanna da wata ni'ima. Sunā māsū jin dāɗi da abin da Ubangijinsu Ya ba su, kuma Ubangijinsu Ya tsāre musu azābar Jahīm. (A ce musu): "Ku ci, ku sha, da ni'ima, dōmin abin da kuka kasance kunā aikatāwa."Sunā kishingide a kan karagu waɗanda ke cikin sahu, kuma Muka aurar da su waɗānsu mātā māsū farin idānu, māsū girmansu”. (Al-Dur: 17-20).

Da fatan Allah yasa mu duka cikin 'yan Aljannah.

Rukuni na shida: Imani da kaddara, mai kyau da mara kyau, Kuma cewa duk wani motsi da yake akwai hukunci ne da Allah Madaukaki da ya Rubuta shi, “Wata masifa bā zā ta auku ba a cikin ƙasā kō a cikin rayukanku fāce tanā a cikin littāfi a gabānin Mu halitta ta. Lalle wannan, ga Allah, mai sauƙi ne”. (Al-Hadid: 33). “Lalle Mū, kōwane irin abu Mun

halitta shi a kan tsāri”. (Al-qamar: 49) “Ashe, ba ka sani ba, lalle ne Allah Yanā sanin abin da yake a cikin sama da ƙasa? Lalle ne wancan yanā cikin Littafi lalle wancan ga Allah mai sauƙi ne”. (Al-Haj: 70).

Wadan nan Rukunai Guda Shida duk Wadanda suka kammala su kuma suka yi imani da su da hakkin imani sun kasance daga bayin Allah masu aminci, kuma talakawa sun banbanta a matakan imani, suna fifita junan su, kuma mafi girman matsayin Imani shi ne matakin sadaka, wanda yake shi ne ka kai matsayin "ka bauta wa Allah kamar kana ganinsa, idan kuwa ba ka gan shi ba, to shi yana ganinka" [5]. Wadannan sune fitattun halittu wadanda zasu riski mafi girman matsayi a Aljanna a gidajen Aljanna.

6– Koyarwa da ladubban Musulunci

1. Abubuwan da aka Umarta:

Wadannan suna daga cikin Halaye da ladubban Addinin musulunci wadanda suke son ladabi ga Al'umar musulmai. Mun jera su ne a takaitaccen bayani wanda a ciki muke hankoron samo wadannan dabi'un, kuma wadannan ladubban sun fito ne daga manyan madogara ta musulunci, littafin Allah (Alkur'ani mai girma) da Hadisan Manzon Allah tsira da Amincin Allah su tabbata a gare shi.

Na farko: Gaskiyar Magana:

Addinin Musulunci ya wajabta wa mabiyansa da suke da alaka da shi da su kasance masu gaskiya a cikin hadisi, kuma ya sanya su a matsayin wata siffa ta wajibi a gare su da cewa kada su bari a kowane yanayi su yanke kauna. bayyananne bayyananne. Allah Madaukaki ya ce: “**Ya ku waƙanda suka yi ĩmāni! Ku bi Allah da taƙawa, kuma ku kasance tãre da mãsu gaskiya**”. (At–Taubah: 119).

Annabi tsira da amincin Allah su qara tabbata a gare shi ya ce: (Na hore ku da gaskiya, saboda gaskiya tana shiryarwa zuiwa biyayya, kuma lallai biyayya tana siryarwa zuwa Al-janna, kuma Mutum ba ai gushe ba yana yin gaskiya kuma

yana kirdadon Gaskiya har sai an rubuta shi a wajen Allah mai gaskiya, kuma na haneku da karya, saboda karya tana shiryyarwa ne zuwa Fajirci, kuma Fajirci yana shiryyarwa ne zuwa Wuta, kuma Mutum ba ai gushe yana karya kuma yana kirdadon Karya har sai an rubuta shi a wajen Allah).

Karya ba ta daga cikin siffofin Mumini, a'a tana daga cikin siffofin munafukai [7] Manzon Allah tsira da Amincin Allah su tabbata a gare shi ya ce: (Alamomin Munafuki Uku ne: Idan yai zance sai yayi qarya, kuma idan yayi Al-qawari sai ya saba, kuma idan aka amince masa sai yayi ha'inci).

Shi ya sa Sahabbai masu daraja suka kasance masu siffa ta gaskiya, har sai dayansu ya ce: Ba mu san karya a zamanin Manzon Allah mai tsira da Amincin Allah su tabbata a gare shi ba.

2. Cika amana, cika alkawura da alkawura, da Adalci tsakanin Mutane:

Allah Madaukakin Sarki ya ce: “Lallai Allah yana umartarku da ku bayar da amana ga masu su, kuma idan kuna hukunci tsakanin mutane, kuyi hukunci da su”. (Al-nisa: 58) Kuma tsarki ya tabbatar masa ya ce: “Kuma ku cika alkawari. Lalle alkawari yã kasance abin tambayãwa ne, Kuma ku cika

mūdu idan kun yi awo, kuma ku auna nauyi da sikēli madaidaici. Wancan ne mafi alhēri, kuma mafi kyau ga fassara”. (Al-Isra'i: 34-35) Ya yaba wa muminai da cewa: Sū ne waƙanda suke cikāwa da alkawarin Allah, kuma bā su warware alkawari”. (Al-ra'ad: 20)

3. Tawali'u da rashin Girman kai:

Annabi sallal Lahu alayhi wa alihi wa sallam ya kasance daya daga cikin mafiya kaskantar da kai ga mutane, yana zama a tsakanin sahabbansa a matsayin daya daga cikinsu, kuma ya tsani mutane su tsaya masa idan ya zo. kansa a kan wani abu, Mai larurar zai riqe shi hannu, kuma zai tafi tare da shi, kuma ba zai mayar da shi ba har sai ya gama buqatarsa, kuma ya umurci musulmai da su yi tawali'u ya ce: (Allah ya yi wahayi zuwa gare ni cewa ya kamata ka zama mai tawali'u kada wani yayi alfahari da wani. kuma babu wanda yake zaluntar wani) ¹

4. Karimci, karamci, da ciyarwa a cikin Hanyoyin Alkairi:

Allah Madaukakin Sarki ya ce: “Kuma abin da kuka ciyar daga alhēri, to, dōmin kanku ne, kuma bā ku ciyarwa, fāce

¹ Hadisi ya kasance cikin Muslim (17/200) Littafin Aljanna'abin Halaye da ake sanin 'yan Aljanna da su.

dōmin nēman yardar Allah, kuma abin da kuke ciyarwa daga alhēri zā a cika lādarsa zuwa gare ku, alhāli kuwa kū bā a zāluntarku”. (Al-Baqara: 272) Allah ya yabi Muminai da cewa: “Kuma suna ciyar da abinci, a kan suna bukātarsa, ga matalauci da marāya da kāmamme”. (Al-Insan: 8) Karamci da kyauta halaye ne na Manzon Allah tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi Kuma duk wanda ya bi shi daga cikin mumina, ba zai sami ko sisi ba sai dai ya kashe su a kan ayyukan alheri. Jabir, Allah ya kara yarda a gare shi, daya daga cikin sahabban Annabi mai tsira da amincin Allah ya ce: (Ba a taba tambayar Manzon Allah – tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi – ba – sai ya ce: A’a.Ya bukaci a girmama Bako, yana mai cewa: (Duk wanda yai Imani da Allah da Ranar lahira to ya fadi Alkairi ko yayi shiru, kuma duk wanda yayi Imani da Allah da Ranar Lahira to ta girmama Makwabcinsa, kuma duk wanda yayi Imani da Allah da Ranar Lahira to ta girmama to ya girmama Bakonsa).

5. haƙuri da jurewa cutarwa:

Allah Maxaukakin Sarki ya ce: “Kuma ka yi haƙuri da duk abin da ya same ka, saboda wannan yana daga yankewar lamura”. (Luqman: 17). Kuma tsarki ya tabbatar masa ya ce: “Ya ku waɗanda suka yi ĩmāni! Ku nēmi taimako da haƙuri

game da salla. Lalle ne, Allah na tãre da mãsu haƙuri”. (Al-Baqara: 153). kuma Allah Madaukaki ya ce: “Tufafin ba ya kawo komai sai alheri”. (Al-Nahl: 96).

Annabi, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, ya kasance daya daga cikin mafiya girman mutane a cikin hakuri da jure cutarwa, kuma ba sakayya da sharri. Mutanensa sun cutar da shi yayin da yake kiran su zuwa ga Musulunci, sai suka yi masa duka har sai da ya fitar da jini, don haka sai ya share jinin daga fuskarsa kuma ya ce: (Allah ka gafartawa Mutane na, saboda su basu sani ba)

6. Kunya:

Musulmi yana da tsabagen Kunya kuma mai Dabi'u ne, kuma ladabi dāyan dāyan rassa ne na imani, kuma yana tunzura musulmi zuwa ga kowane hali na ƙwarai, kuma yana kange mai shi daga alfasha da alfasha a cikin magana da aiki. kuma Manzon Allah SAW ya ce: (kunya bata zuwa sai da Al-kairi).

7. Bin Iyaye:

Bin Iyaye, kyautatawa a gare su, da yi Musu Mu'amala Mai kyau, da kankan da kai gare su na daga cikin wajibai na

addinin Musulunci, kuma wannan aiki sai kara karfafa yake yake yayin da iyayen suka ci gaba a lokacin tsufa kuma suke bukatar dansu. Kuma Allah madaukaki ya yi umarni da adalcinsu a cikin littafinsa kuma ya tabbatar da girman hakkinsu, Allah Madaukaki yana cewa: “Kuma Ubangijinka Ya hukunta kada ku bauta wa kōwa fāce Shi, kum game da mahaifa biyu ku kyautata kyautatawa, ko dai ḡayansu ya kai ga tsūfa a wurinka ko dukansu biyu, to, kada ka ce musu 'tir' kuma kada ka tsāwace su kuma ka fādā musu magana mai karimci. Kuma ka sassauta musu fikāfikan tausasāwa na rahama. Kuma ka ce: "Ya Ubangijina! Ka yi musu rahama, kamar yadda suka yi rēnōna, ina karami”. (Al-Isra'i: 23–24).

Kuma tsarki ya tabbatar masa ya ce: “Kuma Mun yi wasiyya ga mutum game da mahaifansa biyu; uwarsa tã ḡauke shi a cikin rauni a kan wani rauni, kuma yāyensa a cikin shekaru biyu (Muka ce masa) "Ka gōde Mini da kuma mahaifanka biyu. Makōma zuwa gare Ni kawai take”. (Luqman: 14).

Wani Mutum ya tambayi Annabi –sallal Lahu alaihi wa sallama–: "Wane ne ya fi cancanta da kyakkyawan Makwabtaka ta?" Ya ce:(Mahaifiyarka, sai ya ce: to wane, sai

ya ce: mahaifiyarku, ya ce: sannan wane, ya ce: mahaifiyarku, ya ce: sannan wane, ya ce: mahaifinku)¹

Don haka, Musulunci ya wajabta wa musulmi yin biyayya ga iyayensa a cikin dukkan abin da suka umarce shi, sai dai idan ya zama sabawa Allah ne, a cikin haka babu biyayya ga wata halitta a cikin saba wa Mahalicci, Allah Madaukaki Ya ce: “Kuma idan mahaifanka suka tsananta maka ga ka yi shirki game da Ni, ga abin da bã ka da ilmi gare shi, to, kada ka yi musu dā'a. Kuma ka abũce su a cikin dũniya gwargwadon sharī'a, kuma ka bi hanyar wanda ya mayar da al'amari zuwa gare Ni”. (Luqman: 15).

Kuma ya wajaba a kansa ya girmama su, ya sassauta musu reshe, ya girmama su a cikin magana da aiki, kuma ya girmama su da kowane irin adalci da zai iya, kamar ciyar da su, tufatar da su, kula da majinyatan su, tunkude cuta daga su, suna masu addu'a da neman gafara a gare su, cika Alƙawarinsu, da girmama Abokinsu.

¹ Hadisin da Bukhari ya rawaito shi: Littafin Adabi sura ce a kan wa ya fi cancanta da kyakkyawan Abokantaka (8 / 2)

8. **Kyawawan Halaye tare da wasu:**

Annabi tsira da amincin Allah su qara tabbata a gare shi ya ce: (Mafi Muminai masu cikakken imani sune wadanda suke da kyawawan halaye). ¹

Kuma Annabi tsira da amincin Allah su qara tabbata a gare shi ya ce: (Lallai mafi soyuwa daga gare ku a wurina kuma mafi kusanci da ni a Ranar lahira shi ne mafi Alherin ku a cikin Halaye masu kyau) ²

Yadda Annabi yake Karanta Alqur'ani Kuma: “**lalle haḥḥika kana a kan hālāyen kirki, manya**”. (Al-qalam: 4).

Kuma Annabi tsira da amincin Allah su qara tabbata a gare shi ya ce: (An aiko ni ne kawai don kyawawan Halaye)[16]

Don haka, ya zama wajibi ga Musulmi ya zama mai kyawawan halaye tare da iyyensa kuma ya zama mai kyautatawa a gare su, kamar yadda muka ambata a sama, tare

¹ Hadisin ya kasance daga Abu Dawood: Littaḥin Sunna¹ babin hujja game da karuwarta da raguwarta (5 / 6) da littaḥin Al-Tirmiziy na littaḥin shayarwa¹ babin abin da aka bayyana game da hakkib matar akan mijinta (3 / 457). Tirmizi ya ce: Yana da kyau kuma ingantacce¹ kuma a cikin hukuncin Al-Albani: Duba Sahih Abi Dawud (3 / 886).

² Bukhari ya hada hadisin: Littaḥin falala¹ babin bayanin annabi tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi (4 / 230) tare da lafazin (Lallai¹ daga cikin mafifitanku shi ne mafi kyawun dabi'u).

da kyawawan halaye tare da ‘ya’yansa, tarbiyantar da su da kyakkyawar tarbiyya, koyar da su koyarwar Musulunci, nisantar da su. daga duk abin da zai cutar da su duniya da lahira, kashe su a kan kudinsa har sai sun kai shekarun dogaro da kai da samun damar yiHakanan, yana da kyawawan halaye tare da matarsa, 'yan'uwansa, yayyensa, danginsa, makwabta da dukkan mutane. Yana kaunar' yan uwansa abin da yake so wa kansa. Kuma yana mika rahamar sa ga makwabta, yana girmama manya, yana tausayawa yayansu, yana dawowa yana jajantawa wadanda suke cikin wahala, daidai da fadin Madaukaki: “Kuma ka kyautatawa iyaye, da dangi, da marayu, da mabukata, da dangi na kusa, da makwabta, da wanda ya ke dan tafarki”. (Al-nisa: 36) Fadin Annabi tsira da Aminci su tabbata a gare shi: (Wanda ya yi imani da Allah da ranar lahira, to kada ya cutar da makwabcinsa)¹.

¹ Imam Ahmad ya futar da Hadisin a cikin HI-Musnad (17/80) kuma Ahmad Shakir ya ce isnadinsa ingantacce ne kuma Bukhari ya fitar da shi a cikin adab al-Bayhaqi a cikin Shu'ab al-Iman da al-Hakim a cikin Al-Mustadrak.

9– Jihadi a tafarkin Allah Madaukakin Sarki don tallafawa wadanda aka zalunta, cimma Gaskiya da yada Adalci:

Allah Madaukakin Sarki ya ce: “Kuma ku yāƙi waɗanda suke yāƙinku, a cikin hanyar Allah, kuma kada ku yi tsōkana, lalle ne Allah bā Ya son māsū tsōkana”. (Al-Baqara: 190) Allah Mai tsarki da daukaki Kuma yace: “mēne ne ya sāmē ku, bā ku yin yāƙi a cikin hanyar Allah, da waɗanda aka raunanar daga maza da mata da yāra sunā cewa: "Yā Ubangijinmu! Ka fitar da mu daga wannan alƙarya wadda mutānenta suke da zālunci, kuma Ka sanya mana majiɓinci daga gunKa, kuma Ka sanya mana mataimaki daga gunKa?”. (Al-Nisa'i:75).

Manufar jihadi ta Musulunci ita ce cimma gaskiya, yada adalci a tsakanin mutane, da fada da wadanda ke zalunci da musgunawa mutane da hana su bautar Allah da kuma shiga Addinin Musulunci. A daya bangaren kuma, ya ki amincewa da Ra'ayin tilasta mutane da karfi ta hanyar shiga addinin Musulunci Allah madaukaki yace: “babu tilastawa a Addini” (Al-Baqarah: 256).

A yayin yakoki, ba ya halatta ga Musulmi ya kashe mace, karamin yaro, ko kuma dattijo, sai dai yana fada ne da mayaka marasa Adalci.

Kuma duk wanda aka kashe a tafarkin Allah Madaukaki shahidi ne, kuma yana da matsayi, lada da lada a wurin Allah Madaukakin Sarki ya ce: “Kada ka yi zaton waɗanda aka kashe a cikin hanyar Allah matattu ne, A'a, rāyayyu ne su, a wurin bangijinsu. Ana ciyar da su. Suna māsū farin ciki sabōda abin da Allah Ya bā su daga falalarSa, kuma suna yin bushāra ga waɗanda ba su risku da su ba, daga bayansu; "Bābu tsōro a kansu kuma ba su zama suna yin baƙin ciki ba”. (Aal Imran: 169–170).

10– Addu'a da zikiri da karatun Alqur'ani:

Gwargwadon imanin mumini yana da girma, alakar shi da Allah madaukaki, da rokon sa gare Shi, da rokon sa a gaban Shi don biyan bukatun sa a duniya, gafarta zunuban sa da munanan ayyukan sa, da daukaka darajojin sa a lahira, Kuma Allah Mai karimci ne, Jawad yana son masu tambaya su tambaye shi, Tsarki ya tabbata a gare shi ya ce: “Kuma idan bayiNa suka tambaye ka game da ni, to, ina nan kusa, kuma

ina amsa Addu'ar mai Addu'a idan ya roke ni". (Al-Bakara: 186).

Allah yana amsa addu'ar idan ta zama alheri ga bawa, kuma ya sakawa bawa kan wannan Addu'ar. Haka nan daga cikin sifofin mumini shi ne yawaita ambaton Allah Madaukakin Sarki dare da rana, a boye da bayyane, saboda haka Allah Madaukakin Sarki yana tsarkaka da nau'ikan tasbihi da zikiri, kamar fadinSa: Tsarki ya tabbata ga Allah, yabo ya tabbata ga Allah, kuma babu wani abin bauta sai Allah, kuma Allah mai girma ne, da sauran siffofin ambaton Allah madaukaki, kuma an tanadi lada mai girma da lada mai yawa kan hakan. Daga Allah madaukaki: Annabi mai tsira da amincin Allah ya tabbata a gare shi ya ce: (Masu kadaitawa sunyi gaba, sai suka ce: Wadanne ne masu kadaitawar ne ya Manzon Allah? Sai ya ce: Wadanda suke ambaton Allah da yawa daga Maza, da kuma matan da suke Ambaton Allah da yawa) [18]. Kuma Allah madaukakin sarki ya ce: “Ya ku waɗanda suka yi ĩmāni! Ku ambaci Allah, ambata mai yawa. Kuma ka tsarkake Shi safe da yamma” (Ahzab: 41, 42). Madaukaki ya ce: “To ku tuna Ni, zan ambace ku, kuma ku yi godiya a gare Ni, kuma kada ku kafirta” (Al-Baqarah: 152).

Daga cikin ambaton akwai karatun littafin Allah – Alkur'ani mai girma – gwargwadon yadda mutum ke karantawa da yin tunani a kan Kur'ani, matsayinsa a wurin Allah yana daukaka.

Za'a ce da Ma'abocin Alqurani ranar tashin kiyama: (ka karanta ka daukaka kamar yadda kake karantawa a Duniya to cewa Matsayinka zai tsaya ne a karshen Ayar da ka karanta).

11– Koyon ilimin Shariah, da karantar da shi ga mutane, da kuma yin kira gare shi:

Annabi tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi ya ce: (Duk wanda ya bi wata Hanya don neman Ilimi, Allah zai saukaka masa hanya zuwa Aljanna, kuma mala'iku suna saukar da fikafikansu ga mai neman ilimi, suna wadatuwa da abin da yake aikatawa)¹. Annabi tsira da amincin Allah su qara tabbata a gare shi Ya ce: “Mafi Alkairinku shi ne wanda ya koyi Al'qu'ani kuma ya koyar da shi” (21) Annabi tsira da amincin Allah su qara tabbata a gare shi Ya ce: (Lallai Mala'iku suna yin Salati ga Mai koyar da Mutane Al-kairi) [22]. Annabi tsira da

¹ Al-Tirmiziy ya kawo Hadisin: Kofofin Ilmi' Babin fifikon Fikihu a cikin Ibada (4/153) da Abu Dawood: Littafin Ilimi' Fasali: Kira Ga Neman Ilimi (4/5857) da Ibnu Majah a cikin Gabatarwa (1/81) kuma Al-Albani ya inganta shi Sahih Al-Jami'a (5/302).

amincin Allah su qara tabbata a gare shi Ya ce: (Duk Wanda yai kira zuwa ga shiriya yana da lada kamar ta wadanda suka yi aiki da ita, ba tare da ya tauye ladar su ba ko kadan)¹.

Kuma tsarki ya tabbatar masa ya ce: “Kuma wāne ne mafi kyau ga magana daga wanda ya yi kira zuwa ga Allah, kuma ya aikata aiki na kwarai kuma ya ce: "Lalle nīnā daga māsū sallamāwar al'amari zuwa ga Allah?” (Surat Fussilat: 33)

12– Gamsuwa da hukuncin Allah da Manzonsa:

Rashi Bujirewa umarnin Allah da ya shar'anta, domin Allah, Tsarki ya tabbata a gare shi, shi ne mafi hikimar mahukunta, kuma mafi rahamar masu jin kai. Babu wani abu da yake buya gareshi a duniya ko a cikin sammai, kuma hukuncin bay arsa da shakuwar bayi da kwadayin azzalumai, kuma daga rahamarSa yake sanya wa bayinsa abin da yake maslaha a cikin su. da Lahira, kuma ba Ya cinye su a cikin abin da ba za su iya ba.i. Kuma daga abin da ake bukata na bauta a gare shi shi ne komawa zuwa ga abin da Allah ya shar'anta a cikin kowane al'amari tare da cikakken wadatar zuci tare da hakan.

¹ Bukhari ya futar da hadisin: Littafin Falala¹Fasali: Mafi alherinku shi ne wanda ya koya kuma ya karantar da Alkur'ani (6 /236).

Allah Madaukakin Sarki ya ce: “To, a'aha! Ina rantsuwa da Ubangijinka, ba za su yi ĩmāni ba, sai sun yarda da hukuncinka ga abin da ya sãba a tsakāninsu, sa'an nan kuma ba su sãmi wani ƙunci a cikin zukātansu ba, daga abin da ka hukunta, kuma su sallama sallamãwa”. (An-Nisa: 65). Kuma tsarki ya tabbatar masa ya ce: “Shin, hukuncin Jāhiliyya suke nema? Kuma wane ne mafi kyau ga hukunci daga Allah sabōda mutāne waɗanda suke yin yaƙīni (tabbataccen ĩmāni?)”. (Ma'idah: 50)

B- ABUBUWAN DA AKA HARAMTA DA WADANDA AKA HANA

Na farko: Shirka:(yin kowace irin bauta ga wanin Allah Madaukaki):

Kamar mutumin da ya yi sujjada ga wanin Allah, ko ya roki wanin Allah kuma ya roke shi ya biya masa bukatunsa, ko ya yanka hadaya ga wanin Allah, ko kuma ya bayar da kowace irin bauta ga wanin Allah, ko wannan mutumin wanda ake kira yana raye ko ya mutu, ko kabari, ko gunki, ko dutse, ko bishiya, ko mala'ika, ko annabi, ko waliyyi, ko dabba Ko kuma, duk wannan shirka ne da Allah Ta'ala baya gafartawa bawa sai dai idan ya ya tuba ya sake Musulunta.

Allah Madaukakin Sarki ya ce: “Lalle ne, Allah ba Ya gāfarta a yi shirki game da Shi, kuma Yana gāfarta abin da yake bāyan wannan ga wanda Yake so, kuma wanda ya yi shirki da Allah, to, lalle ne ya **ƙirƙiri** zunubi mai girma”. (An-Nisa: 48).

Musulmi ba ya bauta wa kowa sai Allah Madaukaki, ba ya rokon kowa sai Allah, kuma yana mika wuya ga Allah kadai, Allah Madaukaki ya ce: “**Ka ce: "Lalle ne sallāta, da baikōna, da rāyuwāta, da mutuwāta, na Allah ne Ubangijin tālikai.**"Bābu abōkin tārāyya a gare Shi. Kuma da wancan aka

umurce ni, kuma ni ne farkon māsū sallamāwa” (Al-An'am: 162-163).

Hakanan shirka ne: imani cewa Allah yana da mata ko ɗa – Allah ya ɗaukaka daga hakan – ko imani cewa akwai waɗansu alloli banda Allah waɗanda suke aiki da wannan Halittar. “Dā waɗansu abūbuwan bautawa sun kasance a cikinsu (sama da ƙasa) fāce Allah, haƙīƙa dā su biyun sun ɓāci. Sabōda haka tsarki ya tabbata ga Allah Ubangijin Al'arshi daga abin da suke siffantāwa”. (Al-Anbiya: 22).

Na biyu: Sihiri, tsubbu, da da'awar ilimin gaibu:

Sihiri da duba suna kafirci, kuma mai sihiri ba zai iya zama mai sihiri ba har sai idan yana da alaqa da shedanu kuma yana bauta musu baicin Allah, saboda haka bai halatta ga musulmi ya je wurin masu sihiri ba, kuma ba ya halatta a gare shi yi imani da su game da abin da suke musu game da iƙirarinsu na ilimin gaibu, da kuma abin da suke faɗar haɗari da labarai da suke Da'awar zai faru a nan gaba.

Allah Madaukakin Sarki ya ceKa ce: “Wanda suke sammai da kassai basu san gaibu ba sai Allah” (Alnaml: 65) Kuma tsarki ya tabbatar masa ya ce: “Shi ɗai ne Masanin fake sabōda haka, bā Ya bayyana gaibinSa ga kowa.”Fāce ga wanda

Yā yarda da shi, wato wani manzo sa'an nan lalle ne, zai sanya gādi a gaba gare shi da bāya gare shi”. (Al-Jinn: 26–27)

Na Uku: Zalunci:

Zalunci babban babi ne wanda cikinsa akwai munanan Ayyuka da munanan halaye da suka shafi mutum ya shiga ciki, wanda ya hada da zaluntar mutum da kansa, da zaluntar wadanda suke kusa da shi, da yadda yake zaluntar al'ummarsa, har ma da yadda yake zaluntar makiyansa. Allah Madaukaki ya ce: “Kuma kada **ƙiyayya da wasu mutane ta hana ku, yin adalci, domin shi ne mafi kusa ga Takawa**”. (Alma'da: 8).

Allah Madaukaki Ya gaya mana cewa ba Ya son Azzalumai. Manzon Allah tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi ya ce, Allah Madaukaki Ya ce: “**Ya ku Bayina, ni na haramta Zalunci ga kaina kuma na sanya shi haramun a tsakaninku, don haka kada ku zalunci juna**” [24]. kuma Annabi tsira da amincin Allah su qara tabbata a gare shi ya ce: Daga Anas bin Malik, yardar Allah ta tabbata a gare shi – a marfoo'i: “**Ka taimaki dan uwanka azzalumi ko wanda aka zalunta**”, Wani mutum ya ce: Ya Manzon Allah, ka ba shi nasara idan an zalunce shi, ta yaya zan taimake shi idan ya yi

zalunci? Ya ce: "Ku kiyaye shi – ko hana shi – daga zalunci, domin wannan ce nasarar sa".

Na Hudu: Kashe rai wanda Allah ya haramta, sai dai da haqqi:

Kuma laifi ne babba a cikin Addinin Musulunci, kuma Allah ya tsoratar da shi da Azaba mai Radadi kuma ya tanadar mata da mafi tsananin Azaba a Duniya, ta Hanyar kashe wanda ya yi kisan, sai dai idan mahaifan wanda aka kashe ya yi afuwa, Allah Madaukaki Ya ce: “Saboda wancan ne muka wajabtawa Bani Isra’ila cewa duk wanda ya kashe wani rai ba tare da ya kashe wani ba ko yayi varna a bayan qasa to kamar ya kashe Mutane ne baki xaya kuma duk wanda ya raya ta to kamar ya raya Mutane ne baki dayan su” (Al-Ma’ida: 32). Kuma tsarki ya tabbatar masa ya ce: “Kuma wanda ya kashe wani mūmini da ganganci, to, sakamakonsa Jahannama, yana madawwami a cikinta kuma Allah Yā yi fushi a kansa, kuma Ya la'ane shi, kuma Ya yi masa tattalin azāba mai girma”. (An-Nisa: 93)

Na Biyar: Ta'addancu ga Mutane da Dukiyyoyinsu:

Ko ta hanyar sata, kwace, rashawa, zamba, ko wanin haka, Allah madaukaki yace: “Kuma ɓarāwo da ɓarauniya sai ku yanke hannuwansu, bisa sakamako ga abin da suka

tsirfanta, a kan azāba daga Allah. Kuma Allah Mabuwāyi ne, **Mai hikima**". (Al-Ma'ida: 38). Kuma tsarki ya tabbatar masa ya ce: **"Kuma kada ku ci dukiyarku a tsakāninku bisa zalunci"** (Baqarah: 188). Kuma tsarki ya tabbatar masa ya ce: **"Lalle ne, waɗanda suke cīn dūkiyar marāyu da zālunci, to, wuta kawai suke ci a cikin cikkunansu, kuma za su shiga cikin wata wuta mai tsanani"**. (Al-nisa'a: 10)

Musulunci da karfi ya yaki harin da aka kai kan kudin wasu, kuma yana karfafa hakan, kuma yana zartar da hukunci mai tsanani a kan wanda ya yi zaluncin, ga shi da irinsa, wadanda suka keta tsari da tsaron Al'umma.

Na Shida: Ha'inci, Yaudara da cin Amana:

A cikin dukkan ma'amaloli kamar saye da sayarwa, yarjejeniyoyi da sauransu, waxanda halaye ne abin zargi wadanda musulunci ya hana kuma ya yi gargadi a kansu, Allah Madaukakin Sarki ya ce: **"Bone ya tabbata ga māsu naƙƙasāwa. Waɗanda suke idan suka auna daga mutāne suna cika mūdu. Kuma idan sun auna musu da zakka ko da sikēli, suna ragēwa Ashe! Waɗancan bā su tabbata cēwa lalle sū, ana tayar da su ba? Domin yini mai girma. Yinin da mutāne ke tashi zuwa ga Ubangijin halitta?"**. (Al-Mutaffifin: 1-5). kuma

Annabi tsira da amincin Allah su qara tabbata a gare shi ya ce: (Duk Wanda ya ha'incemu baya daga cikin mu). kuma Allah Madaukaki ya ce: “Allah baya son mayaudari mai zunubi”. (An-Nisa: 107).

Na Bakwai: Ta'addanci ga Mutane:

Cikin girmamawarsu, zagi, cin Mutuncii, gulma, gulma, hassada, rashin yarda, leken asiri, izgili, da sauransu. Musulunci yana son kafa al'umma mai tsafta da tsafta; Auna, brotheran uwantaka, jituwa da haɗin kai suna wanzuwa. Saboda haka, yana gwagwarmaya sosai da duk cututtukan zamantakewar da ke haifar da wargajewar al'umma da bayyanar kiyayya, kiyayya da son kai tsakanin daidaikunsa.

Allah Madaukakin Sarki ya ce: “Yā ku waɗanda suka yi ĩmāni! Kada waɗansu mutāne su yi izgili game da waɗansu mutāne, mai yiwuwa ne (abin yi wa izgilin) su kasance mafifita daga gare su (māsu izgilin), kuma waɗansu mātā kada su yi izgili game da waɗansu mātā mai yiwuwa ne su kasance mafifita daga gare su. Kuma kada ku aibanta kanku, kuma kada ku jēfi jūna da miyāgun sunāye na laḡabōbī. Tir da sūna na fāsicci a bāyān ĩmāni. Kuma wanda bai tūba ba, to, waɗannan sū ne azzālumai.” Yā kū waɗanda suka yi ĩmāni! Ku

nĩsanci abu mai yāwa na zato. Lalle sāshen zato laifi ne. Kuma kada ku yi rahōto, kuma kada sāshenku yā yi gulmar sāshe. Shin, ḡayanku nā son yā ci naman ḡan'uwansa yanā matacce? To, kun kī shi (cin nāman). Kuma ku bi Allah da taḡawa. Lalle Allah Mai karḡar tūba ne, Mai jin kīai”. (Al-Hujurat: 11-12).

Bugu da kari, Musulunci ya yi fada da nuna wariyar launin fata da nuna wariya a tsakanin membobin al'umma. A ganinsa, kowa daidai yake. Babu wani fifiko ga Balarabe a kan wanda ba Balarabe ba, ko fari a kan bakar fata sai abin da daya daga cikinsu ya rike. a cikin zuciyarsa ta addini da takawa. Kowa yayi takara daidai da aikin kwarai, Allah Madaukaki yace: “Yā kū mutāne! Lalle ne Mū, Mun halitta ku daga namiji da mace, kuma Muka sanya ku dangōgi da kabīlōli, dōmin ku san jūna. Lalle mafīfīcinku daraja a wurin Allah, (shī ne) wanda yake mafīfīcinku a taḡawa. Lalle nē Allah Masani ne, Mai kīdiddigēwa”. (Al-Hujurat: 13)

Na Takwas: Yin caca – caca – shan barasa da shan Miyagun kwayoyi:

Allah Madaukakin Sarki ya ce: “Ya ku waɗanda suka yi ĩmāni! Abin sani kawai, giya da cāca da refu da kiban ƙuri'a, ƙazanta ne daga aikin shaidān, sai ku nĩsance shi, wa la'alla ku ci nasara. Abin sani kawaĩ Shaidān yanā nufin ya aukar da adāwa da ƙeta a tsakāninku, a cikin giya da cāca, kuma ya kange ku daga ambaton Allah, kuma daga sallah. To, shin, ku māsū hanuwa ne?” (Al-Ma'ida: 90–91)

Na Tara: Cin Mushe, Jini, da Naman Alade:

Da kuma dukkan kazantar abubuwa masu cutarwa ga mutum, da kuma sadaukarwar da suke kusantar da ita ga wanin Allah Madaukakin Sarki, Allah madaukaki yace: “Yā ku waɗanda suka yi ĩmāni! Ku ci ku sha daga māsū dāḍin abin da Muka azurta ku. Kuma ku gōde wa Allah, idan kun kasance Shi kuke bauta wa. Kawai abin da Ya haramta a kanku, mūshe da Jini da nāman alade da abin da aka kurūrūta game da shi ga wanin Allah. To, wanda aka matsā, wanin ḍan tāwāye, kuma banda mai zālunci, to bābu laifi a kansa. Lalle ne Allah Mai gāfara ne, Mai jin ƙai”. (Al-Baqarah: 172, 173)

Na Goma: Yin Zina da aikin mutanen Ludu:

Zina wani Mummunan aiki ne wanda yake lalata Tarbiyya da zamantakewar al'umma kuma yake haifar da cakuda nasaba, rasa iyalai da kuma rashin tarbiya mai kyau. Ya'yan zina suna jin dacin aikata laifi da kyamar Al'umma, Allah Madaukakin Sarki yace: “Kuma kada ku kusanci zina. Lalle ne ita ta kasance alfāsha ce kuma tã mũnāna ga zama Hanya”. (Al-Isra: 32). Dalili ne na yaduwar cututtukan jima'i masu lalata rayuwar al'umma; Annabi aminci ya tabbata a gare Shi ya ce: (Lalatar bata taba yaduwa a tsakanin mutane ba har sai sun bayyana hakan a fili sai Annoba da cututtukan da ba a cikin kakanninsu sun yadu a tsakaninsu).¹

Don haka, Musulunci ya yi umurni da toshe dukkan hanyoyin da ke kai shi, don haka ya umarci Musulmi su runtse idanunsu saboda kallon da aka hana shi ne farkon hanyar zuwa zina, kuma ya umarci mata da su rufe, mayafi da farjinta, don haka al'umma ta kasance an kiyaye shi daga lalata na lalata, wanda ma'aurata ke aikatawa don haɓaka iyalai masu kyau da

¹ Ibnu Majah ya futar da hadisin: Kitābul Fitna' babin hukunce-hukunce (2 / 1333) kuma al-Albani ya ce game da shi: Hasan (Sahih Ibn Majah) (2 / 370).

tsafta waɗanda suka cancanci zama masu haɓaka tarbiyya masu haɓaka ga daliban yau da na gobe.

Na Sha daya: Cin Riba:

Riba tana lalata tattalin Arziki, kuma amfani da buƙatun mabukata na kuɗi, ko shi ɗan kasuwa ne a cikin kasuwancinsa ko kuma ya talauta don buƙatunsa. Bayar da rancen kuɗi ne na wani lokaci a Madadin wani karin da aka samu lokacin da aka biya kuɗin. Mai cin bashi ya yi amfani da buƙatar talakawa da ke buƙatar kuɗi sannan ya dorawa bashi baya tare da dimbin bashin da ya wuce Uwar Kuɗin.

Mai cin riba yana amfani da buƙatar ɗan kasuwa, mai ƙera kaya, manomi, ko wasu waɗanda ke motsa Tattalin Arziki.

Yana amfani da buƙatarsu ta gaggawa don kuɗi kuma ya ɗora musu ƙarin ɓangare na ribar cikin abin da ya ba su ba tare da kasancewa abokin tarayya a gare su ba a cikin abin da suka fallasa daga haɗarin koma bayan Tattalin Arziki da Asara.

Kuma idan wannan ɗan kasuwa ya yi asara, bashi ya hau kansa kuma wannan mai karɓar bashin ya murƙushe shi, yayin da idan sun kasance abokan tarayya cikin riba da asara, wannan yana tare da ƙoƙarinsa da wannan tare da kuɗinsa, kamar

yadda Musulunci ya yi umarni, yanayin tattalin arzikin zai ci gaba cikin Maslahar kowa.

Allah Madaukakin Sarki ya ce: “Yā ku waɗanda suka yi ĩmāni! Ku bi Allah da taƙawa kuma ku bar abin da ya rage daga riba, idan kun kasance māsu ĩmāni. To, idan ba ku aikata ba to, ku sani fa da akwai yāƙi daga Allah da ManzonSa. Kuma idan kun tūba to kuna da asalin dūkiyōyinku, bā ku zālunta, kuma bā a zāluntar ku. Kuma idan ma'abucin wahala ya kasance (mawahalcı) to, jinkirtāwa ake yi zuwa ga sauƙin al'amarinsa, kuma dā kun yi sadaka, shi ne mafi alhēri a gare ku, idan kun kasance kuna sani”. (Al-Baqara: 278–279)

Na Sha biyu: Rowa da kauroi:

Kuma ita Hujja ce ta son kai da son rai, don haka wannan bata gari ya tara kudinsa kuma ya ki fitar da zakkarsa ga talakawa da mabukata, yana mai sauya al'ummansa tare da yin watsi da ka'idar hadin kai da 'yan uwantaka da Allah da Manzonsa suka yi umarni. Allah yace: “Kuma kada waɗannan da suke yin rōwa da abin da Allah Ya bā su daga falalarSa su yi zaton shī ne mafi alhēri a gare su A'a, shī mafi sharri ne a gare su. Zā a yi musu saƙandami da abin da suka yi rōwa da Shi a Rānar ĩiyāma Kuma ga Allah gādon sammai da ƙasa yake,

kuma Allah, ga abin da kuke aikatāwa, Masani ne”. (Aal Imran: 180).

Na Goma sha uku: Yin karya da shaidar zur:

Saboda gamewar fadin Annabi tsira da Amincin Allah su tabbata a gare shi: (na hane ku da bari qarya saboda qarya tana shiryyarwa zuwa fajirci, kuma lallai fajirci yana shiryyarwa zuwa Wuta kuma Mutum ba zai gushe ba yana yin gaskiya Qarya kuma yana kirdadonta har sai Allah ya rubuta shi a wajensa Maqaryaci).

Daga cikin nau'ikan karairayi abin kyama akwai shaidar zur, Annabi mai tsira da amincin Allah ya yi karin gishiri wajen tunkude ta da kuma gargadi game da illolinta, don haka ya daga murya ya ce wa sahabbansa: (Shin ba zan sanar da ku mafi girman zunubai ba, da yin shirka ga Allah da saba wa iyaye, kuma yana kan gado, sai ya zauna ya ce: da shaidar zur, dai shaidar zur) [28] Har yanzu yana maimaita shi a matsayin gargadi ga al-umma da su fadā ciki.

Na Sha hudu: Girman kai, Gururii, Jiji da kai, da Takamai:

Girman kai, girman kai, da wofi munanan halaye ne, abin zargi kuma abin kyama a cikin addinin musulinci, kuma Allah madaukakin sarki ya fada mana cewa baya son masu girman kai, kuma yace dasu a lahira, “*Shin bãbu mazauni a cikin Jahannama ga māsũ girman kai*” (Zumar: 60), Mai girman kai, mai girman kai wanda yake ji da kansa, Allah ya tsane shi, Bayinsa sun tsane shi.

C– Tuba daga Sabo

Wadannan manyan zunubai da Sabon da muka ambata, dole ne kowane musulmi ya yi taka tsantsan kada ya fada cikin su, domin duk aikin da mutum ya aikata to za a ba shi lada a ranar tashin kiyama. Idan yayi kyau, to yayi kyau, idan kuma sharri ne, to yaga munana.

Kuma idan musulmi ya fada cikin daya daga cikin wadannan haramtattun maganganun, to anan take ya tuba daga gareshi, ya koma ga Allah ya nemi gafara daga gareshi, daga gareshi yana zaluntar wani ya juya shi baya ko neman gafararsa, to tubarsa gaskiya ce kuma Allah ya tuba gare shi kuma bai hukunta shi ba saboda shi, kuma wanda ya tuba daga Zunubin yana kama da wanda bai yi Zunubi ba.

Kuma dole ne ya yawaita neman gafarar Allah, a'a, kowane Musulmi ya yawaita istigfari game da abin da yake sane da shi na kanana ko manyan kurakurai Allah madaukaki ya ce: “**Ku nēmi gāfara daga Ubangijinku, lalle ne shi Ya kasance Mai gāfara ne**”. (Nuh: 10). Yawaita istigfari da komawa zuwa ga Allah sifa ce ta muminaɓi masu buya, Allah madaukaki yace: “**Ka ce: (Allah Ya ce): "Yā bāyīNa waɗanda suka yi barna a kan rāyukansu! Kada ku yanke ƙauna daga**

rahamar Allah. Lalle Allah na gāfarta zunubai gabā ɗaya. Lalle Shī, Shī ne Mai gāfara, Mai jin ƙai. "Kuma ku mayar da al'amari zuwa ga Ubangijinku, kuma ku sallama Masa, a gabānin azāba ta zo muku, sa'an nan kuwa bā zā a taimake ku ba" (Az-Zumar: 53, 54).

D- Kulawar musulmai wajem ingancin rawaito wannan Addinin

Tunda maganganu, ayyuka da Maganganun Manzon Allah, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, su ne bayyanannun kalmomin Allah Madaukakin Sarki da ke bayanin umarni da hani a cikin addinin Musulunci, Musulmi sun kula sosai da ingancin. na yada hadisan da aka ruwaito daga Manzon Allah, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, kuma sun yi aiki tukuru wajen tace wadannan maganganun daga karin da ba su ba Daga kalmomin Manzon Allah, Salati da amincin Allah su tabbata a gare shi. a kansa, da kuma bayanin maganganun karya game da shi, addu'ar Allah da amincin Allah su tabbata a gare shi, kuma sun shimfida ingantattun dokoki da ka'idojin da dole ne a yi la'akari da su wajen yada wadannan hadisai daga tsara zuwa tsara na gaba.

Kuma zamuyi magana a takaice game da wannan ilimin (ILIMIN HADISI) domin ya zama a bayyane ga mai karatu cewa lamarin da ya banbance al'ummar musulmai da sauran mazhabobi da kudan zuma ta yadda Allah ya sauwaka masa ya kiyaye addininsa. tsarkakakke mai tsabta wanda baya cakuda da karya da camfe-camfe a duk tsawon lokita da zamanai.

Hakika an gogara wajen rawaito zancen Allah madaukaki da kuma maganar manzonsa tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi sun dogara ne kan manyan lamura Biyu: **Haddacewa a cikin kirji, da rubutu a cikin litattafai**, kuma musulmin farko sun kasance daga cikin al'ummomin da suka fi iya haddacewa daidai gwargwado da kuma fahimtar abin da ake bambance su ta hanyar hankali da karfin tunani, kuma wannan sananne ne ga wadanda wanda ya kalli ci gaban su kuma ya san labarin su, sahabin ya kasance yana jin hadisi daga bakin manzon Allah tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi Salati da amincin Allah su tabbata a gare shi, don haka ya haddace shi da kyau sannan Yana watsa shi bi da bi ga mai bin sa wanda ya haddace shi, sa'annan ya sadar da shi ga wadanda suke bayansa, kuma ta haka ne sanadin hadisin ya ci gaba da zuwa ga daya daga cikin malaman hadisi da ke rubuta wadannan hadisai, ya haddace su da zuciya kuma ya tattara su

a cikin littafi da karanta wannan littafin ga dalibansa, don haka suke haddacewa da kuma rubuta wadannan hadisai, sannan Suna karanta shi ga almajiransu da sauransu a cikin kwalliyar jere, har sai wadannan littattafan sun isa ga dukkan al'ummomi masu zuwa ta wannan hanyar da wannan salon.

Don haka ne ba a karbar hadisi jai tsaye daga manzon Allah mai tsira da amincin su tabbata a gareshi ba tare da sanin isnadinsa ba daga wadanda suka ruwaito mana wannan Hadisin.

Wannan al'amari kuma ya haifar da wani ilimin kimiyya wanda ya banbanta al'ummar Musulunci daga duk sauran al'ummomi, wanda shine ilimin maza ko kuma ilimin Jarhu Watta'adil.

Shi Ilimin ne wanda yake kula da sanin halin wadancan maruwaita masu yada hadisan manzon Allah mai tsira da amincin Allah. Ya shafi tarihinsu, ranar haihuwarsu da mutuwarsu, tare da ilimin shehunnan su da dalibansu, takaddun malamai na wannan zamani a gare su, gwargwadon ladabtarwar su da kuma kwarewar haddace su, da kuma fadin gaskiya da gaskiyar Hadisin da suke mallaka, da sauran lamuran da suka shafi duniyar hadisi domin tabbatar da

ingancin hadisin da aka ruwaito ta hanyar wannan isnadi na Maruwaita.

Ilimi ne wanda wannan Al'ummar takebanya da shi ita kadai, saboda damuwa ga daidaitaccen jawabin da aka jingina shi ga Annabinsa, kuma babu wani tarihi a cikin dukkan tarihi, tun daga farkonsa har zuwa yau, cewa irin wannan gagarumin ƙoƙari ya faru kula da hadisin kowane daga cikin mutane kamar yadda yake nufi da Hadisin Manzon Allah mai tsira da amincin Allah.

Lallai cewa shi Ilimi ne Mai fadi wanda aka rubuta a cikin litattafan da suka kula sosai da ruwayar hadisin, kuma na ambaci cikakken tarihin rayuwar dubban masu ruwaitowa ba don komai ba sai dai cewa su ne masu shiga tsakani wajen yada hadisan manzon Allah, Allah ku yi salati a gare shi kuma ku ba shi aminci, ga tsararrakin da ke biye da su, kuma babu ladabi a cikin wannan ilimin ga ɗayan mutane, maimakon haka yana kama da daidaito A cikin daidaito na zargi, an ce maƙaryaci maƙaryaci ne, mai gaskiya ya zama mai gaskiya da haddacewa mara kyau, kuma mai karfi haddace ya zama haka, kuma sun shimfida ingantattun dokoki wadanda mutanen wannan Fannin suka sani.

A wurinsu Hadisi bai inganta ba sai dai idan hadisin masu ruwaya sun hadu da juna, kuma adalci da gaskiyar hadisin suna nan a cikin wadannan maruwaitan da karfin Hadda da da kiyayewa.

Daya batun shine Illimin Hadisi

shi Yana cikin yawaitar Jerin Masana masu Ruwaito Hadisi guda daya, saboda haka hadisin da aka ruwaito daga Manzon Allah mai tsira da amincin Allah ya isa ta hanyar sama da isnadi guda masu ruwaya, saboda haka guda daya hadisi yana da isnadi biyu, uku, ko hudu na isnadi, wani lokacin sarƙoƙi goma na masu Riwaya, wani lokacin kuma fiye da haka.

Kuma gwargwadon yadda isnadin ya yawaita, to Hadisin yana da karfi kuma yana da kwarin gwiwar cewa an jingina shi ga Manzo, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi. Hadisin da wasu amintattun mutane sama da goma suka ruwaito shi a dukkan lamuransa ana kiransa hadisin mutawaatir, kuma shi ne mafi girman hanyar isar da sako a tsakanin musulmai. Ruwayoyin sun yi kadan kuma maslaha a cikinsu ta yi rauni.

Babban abin da aka fi so a cikin Ruwayar shi ne yadda musulmai suka fi dacewa da isar da sakon shi ne yada Alkur'ani mai girma, inda ya samu kulawa sosai a rubuce a layuka da kuma haddace shi a cikin nono, da kuma kammala kalmominsa. fita daga haruffanta da hanyar karatu, kuma masu kawo labarin sun watsa shi dubbai zuwa dubbai ta hanyar al'ummomin da suka biyo baya, saboda haka bai shiga hannun gurbata ko canji A tsawon shekaru ba, Mushaf din da ake karantawa a ciki Maghrib shi ne Mushaf din da ake karantawa a Gabas, Mushaf din da ake samu a sassa daban-daban na duniya, daidai da abin da Allah Madaukaki Ya ce: “Lalle Mũ ne, Muka saukar da Ambato (Alkur'āni), kuma lale Mũ, haḳīḳa, Māsu kiyayēwane gare shi”. (Al-Hijr: 9)

E- Kuma Bayan haka:

Wannan shi ne Addinin Musulunci, wanda yake bayyana kadaitarwa ga Allah Madaukaki tare da allahntaka, takensa (babu wani abin bauta sai Allah) Wannan shi ne Addinin Islama, wanda Allah ya yarda da shi ga bayinsa a matsayin Addini.

“Kuma yaune muka cika muku Addininku kuma muka cika muku ni'amarku kuma muka yarje muku Musulun a Matsayin Addini” (Al-Maa'ida: 3).

Wannan Addinin Musulunci ne, wanda Allah ba ya karba daga kowa sai shi, “Kuma wanda ya nēmi wanin Musulunci ya zama addini, to, bã zã a karɓa daga gare shi ba. Kuma shi a Lāhira yana daga cikin māsū hasāra”. (Aal Imran: 85)

Wannan Addinin Musulunci ne wanda duk wanda ya yi Imani da shi kuma ya aikata aiki na gari zai kasance cikin masu cin nasara a cikin gidajen Aljannar Ni'ima, “Lalle ne, waɗanda suka yi ĩmāni kuma suka aikata ayyuka na ƙwarai, Aljannar Firdausi ta kasance ita ce liyāfa a gare su. Suna madawwama a cikinta, bã su nēman makarkata daga barinta”. (Al-Kahfi: 107-108).

Wannan Addinin Musulunci ne, kuma bai kebanta da wani rukuni na mutane ba, kuma bai kebanta da jinsin mutane ba, a'a, wanda ya yi imani da shi kuma ya kira mutane zuwa gare shi shi ne farkon mutanen da ke ciki, kuma ya kasance mafi daraja ga Allah Madaukaki, “**Lallai kadai Addini a wajen Allah shi ne Musulunci**”. (Al-Hujurat: 13)

Dole ne mu faɗakar da mai karatu mai girma game da mahimman batutuwan da suka hana mutane daga wannan addinin da kuma hana su shiga ciki:

Na farko: Jahiltar Addinin Musulunci a imani da dokinsa da ladabinsa – kuma mutane makiya ne ga abin da suka jahilta – kuma saboda haka masu sha'awar sanin Addinin Musulunci su karanta, sannan su karanta, sannan su karanta sannan kuma su karanta har sai ya san wannan Addinin daga Asalinsa. Kuma karatun ya kasance cikin tsaka-tsakin yanayi na Adalci wanda ke binciko gaskiya tare da rashin son kai.

Na biyu: Kabilancin Addini, Al'adu da Wayewa da da mutum ya tashi a kansu ba tare da yin zurfin tunani da taka tsan-tsan game da ingancin Addinin da aka taso shi ba, kuma kishin kasa ke motsawa a ciki, tare da yin watsi da kowane Addini ban da Addinin Iyayesa da kakanninsa Tsattsauran

ra'ayi ya rufe idanu, ya toshe kunnuwa, ya kuma kame tunani, don haka mutum ba ya yin tunani kyauta kuma ba tare da nuna bambanci ba kuma ba ya bambancewa Tsakanin duhu da Haske.

Na uku: Son Rai, da Kwadayinsa, da sha'awansa, don suna motsa Tunani da niyya zuwa inda suke so da halakar da mutum daga inda bai ji ba kuma hana shi karfi daga karbar gaskiya da sallamawa zuwa gare shi.

Na Hudu: Akwai wasu kurakurai da karkacewa tsakanin wasu musulmai wadanda ake jingina su da addinin Musulunci na karya, kuma Musulunci bai barranta daga gare su ba, kuma bari kowa ya tuna cewa addinin Allah ba shi da alhakin kura-kuran dan Adam.

Kuma Hanya mafi sauki ta sanin Gaskiya da shiriya ita ce Mutum ya juya zuciyarsa zuwa ga Allah, yana mai tuba da rokonSa, yana rokonSa Ya shiriyar da shi zuwa ga tafarki madaidaici da addini madaidaici wanda Allah yake so kuma yake yarda da shi Kuma bawa ya sami rayuwa mai kyau da farin ciki na har abada bayan haka ba zai taba zama mai bakin ciki ba, kuma ya sani cewa Allah yana amsa addu'ar mai rokon idan ya kiraye shi, Allah madaukaki yana cewa: “**Kuma idan**

bāyiNa suka tambaye ka daga gare Ni, to, lalle Ni Makusanci ne. Ina karɓa kiran mai kira idan ya kirã Ni. Sabõda haka su nẽmi karɓawaTa, kuma su yi ĩmãni da Ni: tsammãninsu, su shiryu”. (Al-Bakara: 186)

Ya cika da godiyar Allah

ABUBUWAN DA KE CIKIN LITTAFIN

ADDININ GASKIYA.....	0
Gabatarwa	4
Mai Karatu Maigirma:	10
1-Dalilin shahadar cewa babu abin bautawa da gaskiya sai Allah)	12
B- Me yasa Allah ya halicce mu?	24
2- Muhammad Manzon Allah ne.....	28
A- Menene ma'anar Manzo? Kuma wanene Muhammad? Shin akwai wasu manzanni banda shi?	28
B- Na farkon Manzanni, Babanmu Adam, amincin Allah ya tabbata a gare shi:	29
C- Nuhu, aminci ya tabbata a gare shi:	32
D- Annabi Hud, amincin Allah ya tabbata a gare shi	36
E- Annabi Saleh, amincin Allah ya tabbata a gare shi	38
F- Annabi Hood, amincin Allah ya tabbata a gare shi	40
G- Annabi Lud, amincin Allah ya tabbata a gare shi	42

H- Annabi Shu'aib, amincin Allah ya tabbata a gare shi .	42
I- Annabi Musa, amincin Allah ya tabbata a gare shi.....	44
J- Annabi Isah, amincin Allah ya tabbata a gare shi.....	54
3-Muhammadu Manzon Allah ne (hatimin Annabawa da Manzanni).....	60
A- Nasabarsa da Darajarsa	61
B- Siffofinsa	61
C- Quraishawa da Larabawa.....	62
D. Aiko Annabi Tsira da Amicin Allah su tabbata a gare shi	63
F- Yadda Annabi yake Karanta Alqur'ani	78
F- Da sahabbai masu girma.....	81
4- Rukunna Musulunci	83
Rukunin farko: sheda cewa babu abin bautawa da gaskiya sai Allah kuma Muhammadu Manzon Allah ne.	83
Rukuni na biyu: tsayar da sallah.	84
Rukuni na uku: Zakka	85

Rukuni na Hudu: Azumin Ramadan.....	86
Rukuni na Biyar: Hajji zuwa Dakin Allah	87
5-Rukunna Imani	88
6- Koyarwa da ladubban Musulunci.....	97
A- Abubuwan da aka Umarta:	97
Na farko: Gaskiyar Magana	97
Na Biyu: Cika amana, cika alkawura da alkawura, da Adalci tsakanin Mutane:	98
Na uku: Tawali'u da rashin Girman kai:.....	99
Na Hudu: Karimci, karamci, da ciyarwa a cikin Hanyoyin Alkairi:	99
Na biyar, haƙuri da jurewa cutarwa:.....	100
Na Shida: Kunya:	101
Na Bakwai: Bin Iyaye	101
Na Takwas: Kyawawan Halaye tare da wasu:	104

Na tara: Jihadi a tafarkin Allah Madaukakin Sarki don tallafawa wadanda aka zalunta, cimma Gaskiya da yada Adalci.....	106
Na goma: Addu'a da zikiri da karatun Alqur'ani:	107
Na sha daya: Koyon ilimin Shariah, da karantar da shi ga mutane, da kuma yin kira gare shi:	109
Na goma sha biyu: Gamsuwa da hukuncin Allah da Manzonsa:.....	110
B-ABUBUWAN DA AKA HARAMTA DA WADANDA AKA HANA.....	112
Na Farko: Shirka:(yin kowace irin bauta ga wanin Allah Madaukaki):	112
Na Biyu: Sihiri, tsubbu, da da'awar ilimin gaibu:.....	113
Na Uku: Zalunci:.....	114
Na Huɗu: Kashe rai wanda Allah ya haramta, sai dai da haqqi:	115
Na Biyar Ta'addancu ga Mutane da Dukiyoyinsu:.....	115
Na Shida: Ha'inci, Yaudara da cin Amana:	116

Na Bakwai: Ta'addanci ga Mutane:.....	117
Na Takwas: Yin caca – caca – shan barasa da shan Miyagun kwayoyi:	119
Na Tara: Cin Mushe, Jini, da Naman Alade:	119
Na Goma: Yin Zina da aikin mutanen Ludu:	120
Na Sha daya: Cin Riba:.....	121
Na Sha biyu: rowa da kauroi:	122
Na Goma sha uku: Yin karya da shaidar zur:	123
Na Sha hudu: Girman kai, Gururii, Jiji da kai, da Takamai:.....	124
C- Tuba daga Sabo	125
D- Kulawar musulmai wajem ingancin rawaito wannan Addinin.....	126
Daya batun shineIllimin Hadisi	130
E- Kuma Bayan haka..	132

موسوعة المصطلحات الإسلامية
TerminologyEnc.com

موسوعة تضم ترجمات المصطلحات الإسلامية وشروحها بعدة لغات

موسوعة الأحاديث النبوية
HadeethEnc.com

موسوعة تضم ترجمات للأحاديث النبوية وشروحها بعدة لغات

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

موسوعة تضم تفاسير وترجمات مؤثوقة لمعاني القرآن الكريم

IslamHouse.com

مراجعة مجانية إلكترونية
مؤثوقة للتعريف بالإسلام

منتقى
المحتوى الإسلامي

موسوعة تضم الملتقى من
المحتوى الإسلامي باللغات

تسعة 100 الإسلام بأكثر من تسعة

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

جمعية الدعوة
وتوعية الجاليات بالربوة

